

Voorlopige agenda van de commissie Ruimte en Wonen van 17 november 2015

Hierbij wordt u uitgenodigd voor de openbare vergadering van de commissie Ruimte en Wonen

Datum: dinsdag 17 november 2015
Aanvang: 19:30 uur
Locatie: Oude raadzaal
Voorzitter: K.W. van Doesen-Dijkstra
Griffier: mevr. A. Weiland t.(050) 367 7678

Opening

[Bijlage - Uitnodigingsbrief RenW 17-11-2015 \(pdf\)](#)

A Algemeen deel

A1. Opening en mededelingen

A.2. Vaststelling verslag

[2015-10-07 Verslag R&W \(pdf\)](#)

[Verslag combicie's aardbevingen 23-09- 2015 \(pdf\)](#)

A.3. Vaststelling agenda

A4. Afspraken en planning

A4a. Besluitenlijst

[Bijlage - 2015-10-7 besluitenlijst Ruimte & Wonen \(pdf\)](#)

A4b. Lange termijn agenda

[Bijlage - LTA R&W november 2015 \(pdf\)](#)

A4c. Lijst initiatiefvoorstellen en moties

[Bijlage - IM-lijst R&W november 2015 \(pdf\)](#)

A5. Conformstukken

A6. Ingekomen stukken

[Bijlage - Lijst ingekomen collegebrieven voor R&W november 2015 \(pdf\)](#)

A7. Rondvraag

B Inhoudelijk deel

- B1.** Grenscorrectie Meerstad
(raadsvoorstel 14-10-2015)
[Raadsvoorstel - Grenscorrectie Meerstad](#) (pdf)
[Bijlage - Meerstad kaartje 1](#) (pdf)
[Bijlage - Meerstad kaartje 2](#) (pdf)
[Bijlage - Persbericht Grenscorrectie Meerstad](#) (pdf)
- B2.** Voortgangsrapportage Toekomstvisie A-kwartier
(collegebrief 30-10-2015)
[Collegebrief - Voortgangsrapportage toekomstvisie A-kwartier](#) (pdf)
[Ingekomen stukken - Nr. 29 Tekst inspraak raadsie R&W m.b.t. A-kwartier - mw. Klaver](#) (pdf)
- B3.** Uitgangspunten ruimtelijk kader voor water
(collegebrief 29-10-2015)
[Collegebrief - Uitgangspunten ruimtelijk kader voor water](#) (pdf)
[Bijlage - WCG reactie op Ruimtelijk kader Watervisie](#) (pdf)
[Ingekomen stukken - Nr. 26 Omgevingsvisie 2015, Visie op het Water 2015 - Initiatiefgroep Oude Winschoterdaip OPEN](#) (pdf)

Sluiting

Bij de inhoudelijke agendapunten onder A en B kunnen burgers gebruik maken van het inspreekrecht. Men krijgt daarvoor maximaal drie minuten. De totale inspreektijd per vergadering is maximaal een kwartier. Insprekers dienen zich minimaal 24 uur voor de vergadering aan te melden bij de commissiegriffier. De agenda's zijn onder voorbehoud. De definitieve agenda's worden in de vergadering vastgesteld.

U kunt deze vergadering live volgen via www.gemeenteraad.groningen.nl

Bijlage - Uitnodigingsbrief RenW 17-11-2015

Raadscommissie Ruimte en Wonen
Telefoon 050-367 7678
Annemarieke.weiland@ groningen.nl

Onderwerp   Uitnodiging vergadering raadscommissie Ruimte en Wonen d.d. 17 november 2015
Datum   6 november 2015

Geachte commissieleden,

Namens uw voorzitter, mevrouw K.W. van Doesen, nodig ik u uit voor de vergadering van de raadscommissie Ruimte en Wonen op **dinsdag 17 november 2015 om 19.30 uur in de oude raadzaal. Tevens worden hierbij de leden van de commissie F&V uitgenodigd.**

A.2 Verslagen

Vanwege het feit dat deze maand de commissie F&V alleen over de begroting vergadert, wordt u naast het laatste verslag van de cie. R&W, tevens het verslag van de combi commissies aardbeving ter vaststelling aangeboden.

A.4. Afspraken en planning

De LTA en IM lijst zijn geactualiseerd. Met uw goedkeuring worden de aanpassingen na de commissievergadering definitief aangepast. Tevens is de besluitenlijst van 7 oktober 2015 toegevoegd.

B.1

Grenscorrectie Meerstad
(raadsvoorstel 14-10-2015)

Dit voorstel betreft een herindelingsontwerp, voorgestelde kaart, financiële consequenties en een voorstel voor aantal flankerende maatregelen. Daarnaast wordt het verdere besluitvormingsproces geschetst om tot komen tot effectuering van de grenscorrectie per 1 januari 2017.

Na vaststelling van beide gemeenteraden Slochteren en Groningen eind november volgt de periode van ter inzage legging. Het definitieve voorstel zal in maart aan u worden voorgelegd, zodat u na de beoordeling van de eventueel ingediende zienswijzen de herindelingsregeling dan definitief kunt vaststellen.

B.2

Voortgangsrapportage Toekomstvisie A-kwartier
(Collegebrief 30-10-2015)

In deze brief treft u de toekomstvisie-A-kwartier en tevens de uitgangspunten voor het nieuw op te stellen bestemmingsplan aan in de bijlage. Het raadsvoorstel Verlening tijdelijk toezicht A-kwartier dat hiermee samenhangt zal worden geagendeerd op 2 dec. bij de cie. F&V.

B.3

Uitgangspunten ruimtelijk kader voor water
(Collegebrief 29-10-2015)

U wordt in de gelegenheid gesteld input te geven, zodat dit bij de verdere totstandkoming kan worden betrokken m.b.t. 1. de inhoudelijke thema's; zijn dit ze of zijn er nog meer 2. De aangegeven dilemma's en 3. het voorgestelde proces om tot het ruimtelijke kader te komen, waarbij wordt opgemerkt dat de watervisie wordt opgesteld parallel aan de nieuwe structuurvisie Next City.

Met vriendelijke groet,
namens de voorzitter,

Annemarieke Weiland,
raadsadviseur Ruimte en Wonen

2015-10-07 Verslag R&W

VERSLAG RAADSCOMMISSIEVERGADERING RUIMTE EN WONEN

Datum: 7 oktober 2015
Plaats: oude raadzaal
Tijd: 16.30 uur-19.05 uur

Aanwezig: mevrouw K.W. van Doesen-Dijkstra (voorzitter, D66), de dames F. Woudstra (D66), M.E. Woldhuis (Stadspartij), A. Kuik (CDA), I.M. Jongman-Mollema (ChristenUnie), S.T. Klein Schaarsberg (Student en Stad) *vanaf B2*, de heren B.N. Benjamins (D66) *tot B2*, K.D.J. Castelein (D66), J.P. Dijk (SP), D.S. Ruddijs (PvdA), M. van der Laan (PvdA), W.B. Leemhuis (GroenLinks), M. van der Glas (GroenLinks), M.D. Blom (VVD), J. Boter (VVD), A. Sijbolts (Stadspartij) *tot B2*, H.P. Ubbens (CDA) *tot B3*, M.M. van de Anker (Student en Stad) *tot B2*, G.J. Kelder (Partij voor de Dieren)
Namens de griffie: mevrouw A. Weiland (commissiegriffier)
Namens het college: de heren P.S. de Rook (D66) *tot B2*, R. van der Schaaf (PvdA)
Inspreker: mevrouw Vooys (namens Platform Cultureel Erfgoed Groningen)
Afwezig m.k.: mevrouw M. van Duin (SP)
Verslag: de heer J. Bosma

A. ALGEMEEN DEEL

A.1. Opening en mededelingen

De voorzitter:

- Opent de vergadering om 16.30 uur en heet iedereen hartelijk welkom.

Wethouder Van der Schaaf:

- Biedt excuses aan voor het niet eerder verstuurd hebben van de brief over de aankoop aan de Europaweg.
- Meldt dat de startersleningen 2015 bijna allemaal verstrekt zijn en komt bij het Jaarprogramma wonen met een voorstel voor vervolg. De woningmarkt is veranderd.
- Is bereid een technische sessie over het Infoversum te organiseren, die in de raad van 28 oktober 2015 besproken kan worden.

Dhr. Ubbens (CDA):

- Roept op de commissie Financiën en Veiligheid te betrekken, daar het een verbonden partij is.

De voorzitter:

- Legt uit dat er geen commissie meer is voor 28 oktober 2015. Een technisch vragenuurtje zou kunnen op 12 oktober 2015 (19.30 uur) of 14 oktober 2015 (10.00 uur).

Dhr. Dijk (SP):

- Voelt voor een commissie en agendering in november, om het in de fractie te kunnen bespreken.

Dhr. Leemhuis (GroenLinks):

- Neigt naar een technische sessie en raad in oktober, maar kon ook nog niet intern overleggen.

De voorzitter:

- Inventariseert per mail welke optie de fractievoorzitters kiezen.

Wethouder Van der Schaaf:

- Keurt waarschijnlijk volgende week een herzien voorontwerpbestemmingsplan Wonen goed.
- Wil de zeventig inspraakreacties en het SP-plan voor de Binnenstadvisie goed verwerken en verschuift bespreking graag door van december naar januari.
- Wil de bijna voltooide effectenanalyse van Tuin in Stad goed bespreken in de commissie van december in plaats van november, wanneer er geen reguliere commissie is.
- Biedt op korte termijn drie stukken aan over de toekomst van het A-kwartier: een voorbereidingsbesluit, een voortgangsrapportage toekomstvisie en een Nota van uitgangspunten.

Wethouder De Rook:

- Meldt dat het Duitse Fabiano verwelkomd wordt aan de Nieuwe Markt zuidzijde. De aanbesteding is afgerond en de ontwikkeling is naar verwachting eind 2016 voltooid.

2015-10-07 Verslag R&W

A.2. Vaststelling verslag d.d. 9 september 2015

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

A.3. Vaststelling agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

A.4. Afspraken en planning

Er zijn geen vragen of opmerkingen.

A.5. Conformstukken

A.5.a. Wijziging Legesverordening 2015 (raadsvoorstel 25 september 2015)

Mw. Woldhuis (Stadspartij):

- Vraagt waarom de legesvrije termijn voor onttrekkingsvergunningen pas 1 juli 2017 afloopt.

Wethouder Van der Schaaf:

- Verduidelijkt dat de legesvrije termijn alleen geldt voor bestaande gevallen van verhuurde driekamerwoningen.
- Legt uit dat een beleidswijziging aanvraag van een vergunning noodzakelijk maakt. Daarom is voor een legesvrije termijn gekozen. Het is logisch deze parallel aan de overgangperiode te laten lopen.
- Stelt dat de consequentie van geen vergunning uiteindelijk een illegale situatie is.

Het raadsvoorstel wordt als conformstuk geagendeerd voor de raad van 28 oktober 2015.

A.6. Rondvraag

Dhr. Ubbens (CDA):

- Accepteert de excuses voor het laat informeren over de aankoop van het OCSW-gebouw.
- Vraagt waarom het pand is aangekocht, gezien de nodige afboeking van 4,5 miljoen euro terwijl het nog 600.000 euro waard is en het feit dat er nog geen huurder is.
- Informeert naar de risico's.
- Dacht dat de gemeente panden af wilde stoten en een faciliterende positie in wilde nemen bij gebiedsontwikkeling.
- Vraagt wat de aankoop betekent voor de aanstaande visie op het Sontweggebied. Wil de gemeente meer invloed?

Wethouder Van der Schaaf:

- Legt uit dat het verschil tussen de aanschafwaarde van 4,5 miljoen euro en de doorlopende huurverplichting tot 2018 600.000 euro bedraagt.
- Vindt het in meerdere scenario's een strategische aankoop en liet dat toetsen. Er zijn verregaande gesprekken met een potentiële huurder.
- Denkt dat bij sloop en herbouw de grondwaarde van 6 ton ook terug te verdienen is.
- Richt het huisvestingsbeleid op het beperken van panden van de organisatie en het verwerven ervan.
- Beamt dat de hele actieve rol in gebiedsontwikkeling voorbij is, maar sluit strategische aankopen daarmee niet uit, wanneer het financieel rendabel en van stedelijk belang is.
- Kan in deze situatie grip houden op de ontwikkeling van het Sontweggebied, dat met de brug naar Meerstad een strategische locatie is. De ontwikkeling gaat goed.
- Meldt dat de visie op het Sontweggebied niet inhoudelijk hoeft te worden aangepast. Begin volgend jaar wordt de helaas vertraagde visie verwacht.

B. INHOUDELIJK DEEL

B.1. Kredietaanvraag aardbevingsbestendig bouwen Groninger Forum (raadsvoorstel 22 september 2015)

Dhr. Castelein (D66):

- Vindt het positief dat de constructieve aanpassingen niet leiden tot concessies aan concept en inhoud van het gebouw.
- Beantwoordt de lastige vraag of alle aspecten van het aardbevingsbestendig maken met de

2015-10-07 Verslag R&W

overeenkomst gedekt zijn bevestigend, voor zover te overzien.

- Rekent uit het hoofd na dat na aftrek van verdragingskosten er 20 miljoen euro voor versterking resteert. Hoe ligt de verhouding precies?
- Vraagt hoe finale kwijting zich verhoudt tot veranderende normstellingen en overleg met de NAM.
- Is benieuwd of gewijzigde normstellingen tijdens het proces meegenomen worden of aan het eind in een finaal oordeel landen.
- Noemt het budget taakstellend en gaat niet in op speculaties over extra gemeentelijke kosten.
- Vindt dat de raad heeft kunnen sturen door kaders mee te geven.

Dhr. Van den Anker (Student en Stad):

- Waardeert de inspanningen van het college, maar is nog kritisch over het voorstel.
- Wijst op de mogelijkheid van de BAM om bij een bouwstop langer dan zes maanden de volledige aanneemsom op te eisen. Was het niet mogelijk deze bepaling op te schorten en meer tijd te nemen om de precieze kosten te berekenen, met lagere risico's als gevolg?
- Wil weten welke zekerheid er is dat NAM en Economische Zaken kosten van gewijzigde normstellingen voor hun rekening nemen. Er staat dat partijen in overleg zullen treden.
- Vraagt hoe de lumpsum verwerkt wordt in de grondexploitatie.
- Informeert of het extra benodigde weerstandsvermogen onder de lumpsum valt.

Dhr. Sijbolts (Stadspartij):

- Vindt dat het overbodige Forum er nooit had moeten komen. In de stad is nauwelijks draagvlak.
- Stelt dat de aardbevingen door gaswinning lang en nog steeds worden gebagatelliseerd.
- Ziet bij deze deal dezelfde mentaliteit van 'pakken wat je pakken kunt' als bij de gaswinning.
- Pleit voor solidariteit en het eerst oplossen van de enorme veiligheidsproblemen van bestaande huizen, voordat 68 miljoen euro belastinggeld in een niet-bestaand gebouw wordt gestoken.
- Vindt dat het de raad zou sieren de 68 miljoen euro daarom terug te storten.

Dhr. Ruddijs (PvdA):

- Vindt dat het principe moet gelden dat de NAM als veroorzaker opdraait voor de totale schade. Een lumpsum verhoudt zich daar lastig mee en is frustrerend.
- Begrijpt ook het maatschappelijk belang van doorgaan met de bouw, vertrouwt erop dat het college zijn best gedaan heeft en accepteert de overeenkomst.
- Is benieuwd of meer onderhandelingsstijd tot nauwkeuriger risicoberekeningen had geleid.
- Kan zich voorstellen een lumpsum af te wijzen en te werken met nacalculatie, om de NAM alle gemaakte kosten te laten vergoeden. Hoe reëel was deze optie en waarom is die niet gekozen?
- Informeert naar de mogelijkheden van een harde opstelling door de lumpsum af te wijzen, heronderhandelingen af te dwingen en het anders nog groter te maken. Dit kan een signaal zijn dat Groningers afkoop niet pikken.
- Heeft vooral moeite met het risicodeel in de lumpsum. Kon dat niet worden verkleind?

Dhr. Leemhuis (GroenLinks):

- Verbaast zich over de toon van het debat en vindt juist dat het college in de 'BAM-NAM-tang' een huzarenstukje heeft geleverd. De NAM had de tijd en de BAM de aanbestedingswet aan zijn kant.
- Ziet geen alternatief, behalve vertragende en dus zeer kostbare juridische procedures.
- Erkent de risico's, maar die waren veel groter geweest zonder overeenkomst.
- Twijfelt eraan of het eerlijk is, maar vindt het wel een goed besluit.
- Voelt, gezien de reputatie van de NAM om te traineren en schade in twijfel te trekken, niet voor een juridische procedure of nacalculatie.
- Ziet het als morele plicht van de gemeente om naast alle burgers in de regio met schade te gaan staan. Het college doet dat ook en sluit zich aan bij de rechtszaak tegen het gaswinningsbesluit.
- Vindt in de stukken ook goede kansen om de risico's te beheersen.
- Stelt dat de regio er geen enkel voordeel bij gehad zou hebben als de deal uit was gebleven.

Dhr. Dijk (SP):

- Wil weten wat er gebeurt als de kosten hoger zijn dan 68 miljoen euro en vindt dat de NAM alle eventuele extra kosten moet dekken.

2015-10-07 Verslag R&W

- Wijst erop dat alle partijen, behalve D66 en GroenLinks, duidelijk aan hebben gegeven geen cent extra beschikbaar te stellen voor het Forum. Daarmee is de lumpsum een risico.
- Heeft daardoor de indruk dat het college zijn lot aan de deal verbonden heeft.
- Krijgt de deal voorgeschoteld ter goedkeuring, zonder kaders mee te hebben kunnen geven.
- Is bereid ermee akkoord te gaan de 68 miljoen euro van de NAM uit te geven om de vertragingskosten te beperken, maar geen cent meer.
- Baalt van de extra risico's, die door de NAM veroorzaakt zijn.

Dhr. Ubbens (CDA):

- Vindt het moeilijk een overeenkomst over schade te accepteren, waarbij de gemeente alsnog risico's blijft lopen. Het is de vraag of het wel anders had gekund.
- Wijst erop dat afwachten of het erop aan laten komen tot een groot risico en extra kosten had geleid.
- Heeft er nog voldoende vertrouwen in dat de organisatie en de adviseurs binnen de 68 miljoen euro blijven. Er is nu nog meer reden om de kosten te beheersen.
- Vindt het een voordeel dat de bouw sneller hervat kan worden.
- Redeneert vanuit publiek perspectief dat het weinig uitmaakt of de gemeente of het ministerie en de NAM voor de kosten opdraaien.

Dhr. Blom (VVD):

- Lijkt stoppen geen optie meer en hoort graag een toelichting op de bepaling dat de gemeente alle kosten moet betalen aan de BAM, ook zonder bouw.
- Wil alles in het werk stellen om de ontwikkeling van de belangrijke plek succesvol te maken.
- Vindt het goed dat gekozen is voor de meest bestendige oplossing zonder concessies aan het gebouw, maar vindt overleg over nieuwe normstellingen zacht. Zijn er concrete afspraken?
- Begrijpt de keus voor de lumpsum. Alternatieven houden veel administratieve rompslomp in.
- Is benieuwd hoe een eventueel overschot besteed kan worden, welke voorziening er is voor een eventuele overschrijding en welke marge een afwijking kan hebben.
- Verwacht vertragingskosten ook voor de oostwand, bijvoorbeeld doordat een hotel pas later geëxploiteerd kan worden.
- Wil weten of de NAM het geld op 1 oktober 2015 heeft overgemaakt.

Mw. Jongman (ChristenUnie):

- Was altijd voor het Forum en vindt het winst dat de discussie over fatsoenlijk doorgaan gaat.
- Vraagt wat er gebeurt wanneer de 68 miljoen euro toch te weinig blijkt te zijn. Hoe houdt het college dit in de hand en hoe blijft de raad betrokken? De onderbouwing moet verder en dieper gaan dan een verwijzing naar bespreking van de grondexploitatie.
- Wil weten wat leidend is geweest: de 68 miljoen euro of de daadwerkelijke kosten.
- Roept op na de zomer van 2016 een tussenstand te presenteren.

Dhr. Kelder (Partij voor de Dieren):

- Hoort geluiden dat Groningers een referendum willen, om te bepalen of de 68 miljoen euro die uiteindelijk uit Groningen komt door de aardgaswinning, hieraan besteed moet worden.
- Vindt het schieft dat veel mensen wachten op schadeafhandeling en deze deal snel rondkomt.
- Stelt dat de 68 miljoen euro maar één keer uitgegeven kan worden en dat de mogelijkheden om schade te vergoeden eindig zijn. De NAM moet ook bezuinigen en mensen ontslaan.
- Wil liever eerst het probleem van de aardgaswinning oplossen door onafhankelijk van aardgas te worden en dan pas kijken wat nodig is.
- Begrijpt dat het risico van lange vertraging in verband met een claim van BAM ongelukkig is.
- Wijst erop dat kosten vaak hoger uitvallen, zeker bij natuurrampen.
- Wil weten of de 120 miljoen euro voor stoppen een losse of precieze schatting is.
- Vraagt of deze overeenkomst het nog ingewikkelder maakt om te stoppen met het Forum.

Wethouder De Rook:

- Begrijpt dat het lastig is te beoordelen of het college een goede deal heeft gesloten. De raad zat niet aan de onderhandelingstafel en kan geen wijzigingen aanbrenge, alleen instemmen of niet.
- Wijst erop dat de raad vaak deze positie heeft bij onderhandelingen met derden.

2015-10-07 Verslag R&W

- Legt uit dat het college strak vast heeft gehouden aan de kaders van een sluitende grondexploitatie, zo min mogelijk vertraging, vasthouden aan het concept en veiligheid.
- Vindt de stilliggende bouwput een doorn in het oog en vindt dat de aardbevingen de ontwikkeling van Groningen niet zouden mogen schaden.
- Ziet als meest risicovolle besluit om het Forum aardbevingbestendig te gaan bouwen, al was dat het enige juiste besluit.
- Somt op dat ten tijde van het besluit geen concreet zicht was op de normstelling, vergoeding van de bouwkosten, technische oplossingen, vergoeding van schade in de grondexploitatie en de mogelijke claim van de aannemer (UAV artikel 14).
- Heeft de risico's met deze overeenkomst tot een minimum beperkt met een technische oplossing, vergoeding van bouwkosten en schade aan de grondexploitatie, afspraken met de aannemer en het uitsluiten van betrokkenheid van een derde partij bij de bouw.
- Legt uit dat de verdragingskosten in het begin veel groter zijn vanwege het lopende contract en al gemaakte kosten. In de loop van de tijd verschuift dat naar renterisico's en vertraagde opbrengsten.
- Verwijst naar de vertrouwelijke stukken voor een specificatie van de verdragingskosten.
- Licht toe dat wanneer ten tijde van oplevering blijkt dat het gebouw niet voldoet aan dan geldende normen en niet open zou mogen, finale kwijting en de overeenkomst niet meer van toepassing zijn en nieuw overleg over het aardbevingbestendig maken van het Forum volgt.
- Gaat bij alle projecten alleen uit van gevalideerde normen, omdat normen en kaarten blijven wijzigen en onderzoeken dan steeds overgedaan moeten worden. Anticiperen op toekomstige normen is lastig.
- Maakte met BAM afspraken over het niet lichten van de bepaling op 11 februari 2016 de volledige bouwsom te mogen declareren om dat risico te mitigeren, zoals uit de vertrouwelijke bijlage blijkt. Met het meerwerkcontract vervalt de bepaling.
- Voegt toe dat dit ook de enige ontbindende bepaling is in de overeenkomst met de NAM.
- Startte de voorbereidingen van het meerwerkcontract zodra er op hoofdlijnen een akkoord was over de bouwkosten. Begin juli is per brief gemeld dat het college zo snel mogelijk een akkoord wilde. Deze volgorde was van belang en uitstel van het akkoord had het hele traject vertraagd.
- Heeft de risico's van vertraging van opbrengsten aan de Grote Markt oostzijde verdisconteerd. Vertraging van twee jaar zou ook een voordeel kunnen zijn als de markt aantrekt.
- Legt uit dat VolkerWessels in gesprek zal moeten gaan met de NAM over het aardbevingbestendig maken van de oostwand.
- Antwoordt dat ook een risicoreservering is opgenomen, om het weerstandsvermogen te versterken.
- Kan zich voorstellen dat mensen gefrustreerd zijn dat hun schadeafhandeling langer duurt, maar stelt dat het uitstellen van de overeenkomst niet zou helpen en de kosten had verhoogd.
- Pakt het aardbevingsdossier integraal en gelijktijdig aan en niet deal voor deal. De volgorde die onder meer Stadspartij voorstelt, is niet aan de orde.
- Werkt vanuit de projectdirectie en stuurgroep hard aan verschillende trajecten om oplossingen voor inwoners te bereiken.
- Vergoelijkt met de overeenkomst niet de begrijpelijke gevoelens in het gebied en zet naast politieke ook juridische instrumenten in tegen het gaswinningsbesluit en voor schadecompensatie.
- Verwacht dat de overeenkomst eerder een positief precedent schept en blijft doorknoken.
- Neemt als uitgangspunt ook dat de veroorzaker schade moet betalen.
- Stelt dat er geen scenario is zonder risico's. Een juridische procedure of nacalculatie leidt tot verschillen van mening over welke schade eronder moet vallen. Dit leidt tot kosten voor administratie en adviezen, waarbij vergoeding daarvan onzeker is.
- Vervolgt dat het afwachten van een van die twee trajecten verdragingskosten oplevert en dat doorgaan door kosten voor te schieten erg risicovol is.
- Houdt met de lumpsum de regie om op kosten, risico's en voortgang te sturen.
- Had de deal niet gesloten wanneer het college verwachtte dat de lumpsum niet zou voldoen.
- Beamt dat er risico's zijn, maar die waren er ook zonder het aardbevingbestendig maken al en er is

2015-10-07 Verslag R&W

- een extra risicovoorziening opgenomen.
- Verwerkt de 68 miljoen euro in de grondexploitatie volgens dezelfde systematiek van kosten, dekking, risico's en reserveringen.
- Legt uit dat de kosten voor stoppen met de bouw van 120 miljoen euro vrij precies zijn en nog niet eens voorzien in het op orde brengen van de bouwput.
- Antwoordt dat eventueel resterend budget aan het eind vrijvalt voor de gemeente.
- Zal de projectsturing nog verder intensiveren en brengt bij de grondexploitatie in januari nauwkeurig de risico's, beheersmaatregelen en voorzieningen in beeld.
- Staat er open voor om de raad vaker op de hoogte te stellen van risicobeheersing.
- Noemt als voorbeeld het risico dat de REP-subsidie van 35 miljoen euro zou vervallen door overschrijding van de termijn. Dit risico is geneutraliseerd door in overleg met de provincie de termijn een halfjaar te verlengen.
- Overlegt constructief met de RUG over Oude Boteringstraat 44.

Het raadsvoorstel wordt als conformstuk geagendeerd voor de raad van 28 oktober 2015.

B.2. Conceptprestatieafspraken gemeente en woningcorporaties (collegebrief 26 augustus 2015)

Mw. Jongman (ChristenUnie):

- Heeft niet veel toe te voegen aan de doordachte ambities.
- Hoort graag hoe statushouders aan huisvesting geholpen gaan worden, bijvoorbeeld door lege panden in te zetten. Is een extra vraag vanuit de raad nodig?

Dhr. Boter (VVD):

- Constateert dat bewoners, gemeente en corporaties het leefklimaat sterk hebben verbeterd.
- Vindt betaalbaarheid voor middeninkomens niet thuishoren in het stuk, tenzij de commerciële tak van corporaties bedoeld zou worden.
- Hoort van corporatiedirecteuren dat door te sturen op kosten en efficiëntie investeringsruimte is ontstaan en roept op hiervan uit te gaan met een meer optimistische teneur.
- Vindt keuzeruimte en spreiding in vitale gemengde wijken van belang voor leefbaarheid en blijft hier graag bij betrokken in een constructieve discussie. In Lewenborg, De Hoogte en Vinkhuizen stijgen inkomens, waardoor mensen zelf vitaliteit invulling kunnen geven.

Dhr. Van der Laan (PvdA):

- Steunt het jaarlijkse gesprek met corporaties vanwege wettelijke en economische veranderingen.
- Is niet tegen de passendheidstoets, maar hekelt inperking van keuzevrijheid. Wil het college nadenken over manieren dit toch te borgen?
- Ziet een grote kloof tussen sociale en private huur en juicht de bouw van 250 woningen voor middeninkomens toe.
- Vindt opvang van statushouders een belangrijke taak. Hoe zorgt het college dat de voorraad sociale huurwoningen op peil blijft?

Dhr. Van der Glas (GroenLinks):

- Betreurt de beperkte investeringsruimte door onder meer de verhuurdersheffing, maar krijgt een goed gevoel over de prestatieafspraken.
- Vindt de duurzaamheidsparagraaf te weinig ambitie bevatten en roept op aan te sluiten bij landelijke initiatieven, zoals Stroomversnelling en Blok-voor-blok.
- Bepleit energiearmoede te bestrijden door vooral te investeren in mensen in de laagste inkomenscategorie.
- Heeft de indruk dat het voor statushouders redelijk op schema ligt, maar roept op te blijven anticiperen.

Dhr. Dijk (SP):

- Schrok van eigen onderzoeksresultaten, waaruit blijkt dat erg veel huurders meer dan de helft van hun inkomen aan huur kwijt zijn (40%) en bezuinigen op basisbehoeften (70%).
- Begint huurverlaging een noodzakelijke optie te vinden en pleit voor concrete afspraken.
- Neemt aan dat de 85 tot 190 jaarlijks te bouwen huurwoningen exclusief jongerenhuisvesting is.
- Pleit ervoor geen sociale huurwoningen meer te slopen of te verkopen, temeer daar het vaak

2015-10-07 Verslag R&W

goedkopere huurwoningen betreft.

- Wil voorkomen dat spanningen ontstaan tussen vluchtelingen en andere kwetsbare groepen, die allemaal een goede betaalbare woning verdienen.
- Ziet graag de jaarrapportages woonruimteverdeling terug.

Dhr. Ubbens (CDA):

- Vindt een duidelijke keus ontbreken.
- Pleit ervoor keuzevrijheid prioriteit te geven. Investerings in nieuwe woningen en samenwerking met bouwers van koopwoningen leidt ook tot meer gemengde wijken.
- Is voor inkomensgebonden huurtrajecten, om investeringen in nieuwe huurwoningen en doorstroming te bevorderen.
- Is tegen huurverlaging, omdat het de investeringsruimte schaadt.
- Vindt dat ook woningzoekers invloed moeten hebben. In hoeverre is dat het geval?

Mw. Klein Schaarsberg (Student en Stad):

- Wil de tweede monitor jongerenhuisvesting graag vergelijken met de prestatieafspraken.
- Vraagt hoeveel woonpunten dalen of stijgen met het nieuwe systeem en voor welke groepen.
- Informeert of de wethouder het spanningsveld ziet van beperkt aanbod voor middeninkomens en welke rol hij ziet voor corporaties. Misschien spelen startersleningen ook een rol.
- Wil niet dat corporaties alleen aan de rand van de stad jongerenhuisvesting bouwen.

Dhr. Castelein (D66):

- Constateert dat het college middeninkomens aanstipt, maar wat is het plan van aanpak en wat zijn de stimulansen?
- Vraagt of de werkwijze ook op SSH zal worden toegepast.

Mw. Woldhuis (Stadspartij):

- Hoopt dat de mooie ambities uitkomen.
- Heeft het idee dat de wachttijd veel hoger is dan de genoemde twee jaar.
- Vraagt hoe de wethouder tegen jongerenhuisvesting aankijkt, waar marktpartijen een belangrijk deel van realiseren.
- Vindt de ambities voor gezinnen summier. Assen stampt Kloosterveen uit de grond.
- Is van mening dat meer nodig is om ouderen langer zelfstandig te laten wonen, in geschikte woningen, in veilige buurten, met een supermarkt in de buurt. Komt dat in de afspraken?

Dhr. Kelder (Partij voor de Dieren):

- Vindt het een mooi plan en sluit aan bij de kanttekeningen.
- Mist het bevorderen van groene daken en tuinen. Waarom is dat?

Wethouder Van der Schaaf:

- Beamt dat het belangrijk is dat statushouders en andere woningzoekers tegenover elkaar komen te staan, maar slaagt er vooralsnog in aan de taakstelling te voldoen.
- Spreekt op hoog niveau over onconventionele oplossingen, zoals ombouw van kantoorpanden.
- Vindt het des te meer reden terughoudend te zijn met verkoop en sloop van huurwoningen, maar wijst erop dat de verhuurdersheffing er ook toe dwingt om investeringsruimte te creëren.
- Kan zich wel voorstellen veel voorkomende huizen te verkopen om schaarsere woningen te bouwen.
- Ziet de passendheidsstoets grotendeels als antwoord op randstedelijke problemen.
- Noemt als voordeel van de bijkomende huurverlaging dat woningen beschikbaar blijven voor een bepaalde groep en als nadeel dat investeringen nodig zijn om de vanouds hoge kwaliteit van de voorraad en gemengde wijken op peil te houden. Huurverlaging is een kortetermijnoplossing.
- Ziet investeringen in duurzaamheid ook als middel om betaalbaarheid op lange termijn te garanderen.
- Vindt dat de prestatieafspraken wel vrij fundamentele keuzes maken voor betaalbaarheid door investeringen in verduurzaming en gemengde wijken. Huurverlaging draagt daar weinig aan bij.
- Ziet wel een taak voor doorstroming van middeninkomens bij corporaties. De beschikbaarheid van geschikte woningen is primair aan marktpartijen.
- Legt een deel van de investeringen ook bij beleggers, om tot gemengde wijken te komen.

2015-10-07 Verslag R&W

- Beamt dat er meer rust en duidelijkheid is ontstaan over de financiële armslag, al is het misschien niet de gewenste uitkomst. De prestatieafspraken gaan over investeringen in nieuwbouw, verduurzaming, renovatie en in zekere zin ook over statushouders.
- Ambieert toename van de socialewoningvoorraad, wat een flinke regionale uitdaging is.
- Zal kijken hoe de tweede monitor jongerenhuisvesting gekoppeld kan worden volgend jaar.
- Is niet voor jongerenhuisvesting alleen aan de randen van de stad, maar ook daar moet het kunnen.
- Komt terug op het nieuwe puntensysteem en op het jaarprogramma woonruimteverdeling.
- Maakt ook afspraken met SSH over de betekenis voor investeringsprogramma's, al is die geen vastgoedeigenaar.
- Merkt op dat Assen al langer met Kloosterveen bezig is. Groningen biedt ruimte aan gezinnen in Meerstad, Reitdiep en Oosterhamrikkade. De mogelijkheden substantieel uit te breiden zijn voor corporaties beperkt en er heerst schaarste.
- Wil er met het college en de raad op toezien dat afspraken ook staan voor de belangen van woningzoekers.
- Antwoordt dat de mogelijkheden wat aan de omgeving te doen voor corporaties beperkt zijn en niet het openhouden van supermarkten betreffen.

B.3 Jaarverslag 2013-2014 Welstands- en monumentencommissie gemeente Groningen (25 september 2015)

Mw. Vooy's (inspreker namens Platform Cultureel Erfgoed Groningen):

- Wijst erop dat in het jaarverslag van 2011 en dit jaarverslag handhaving wordt bekritiseerd als zijnde te beperkt tot enkele technische aspecten en stuurde foto's rond met voorbeelden.
- Vindt dat de stadsbouwmeester en zijn medewerkers voor niets werken wanneer de omgevingsvergunning niet of onvolledig wordt uitgevoerd.
- Pleit voor betrokkenheid met handhaving van het uiterlijk tijdens het bouwproces, om misverstanden te voorkomen. De welstandsregels van de raad moeten wel uitgevoerd worden.
- Roept op de vaak onvolledige en tekortschietende aanvragen bij het bouwloket al terug te sturen.

Mw. Kuik (CDA):

- Bedankt de Welstandscommissie voor de adviezen en de inspreker.
- Roept op criteria duidelijker te communiceren. Dat scheelt initiatiefnemers en de gemeente veel tijd.
- Bepleit de buurt goed bij ruimtelijke vormgeving te betrekken voor een goede inpassing.
- Hecht aan handhaving en digitale vindbaarheid.

Mw. Jongman (ChristenUnie):

- Verzoekt te reageren op de inspreker.

Mw. Woldhuis (Stadspartij):

- Viel in Deventer het goede onderhoud op.
- Merkt op dat handhaving tekortschiet en gevolgen heeft voor kwaliteit, woongenot en onderhoud.
- Wil weten of het college ook meer budget beschikbaar stelt voor handhaving.

Dhr. Van der Laan (PvdA):

- Informeert naar de mogelijkheden initiatiefnemers te begeleiden, om volledigheid en deugdelijkheid van aanvragen te bevorderen.

Dhr. Dijk (SP):

- Waardeert de inspraak van het betrokken Platform en verzoekt de wethouder te reageren.

Dhr. Leemhuis (GroenLinks):

- Sluit aan bij de oproep van de ChristenUnie.
- Wil weten welke punten uit het verslag het college meeneemt en hoe.
- Neemt aan dat het verslag van de Monumentencommissie blijft bestaan.

Mw. Woudstra (D66):

- Dankt de commissie en de inspreker.
- Noemt het een pittige opdracht zonder Welstandscommissie verder te werken aan Groningen als vernieuwende architectuurstad met respect voor het bestaande.

2015-10-07 Verslag R&W

- Vraagt of een smaaktest zoals in Haarlem mogelijk is om bewoners meer te betrekken.
- Citeert de stadsbouwmeester, die zei dat een goede stadsbouwmeester zichzelf overbodig maakt.

Dhr. Boter (VVD):

- Dankt de commissie voor alle adviezen.
- Vindt duidelijkere richtlijnen voor een Welstandsnotitie mogelijke winst voor soepeler aanvragen, minder handhaving en betere inpassing.
- Voelt voor een smaaktest als vorm van inspraak, maar met duidelijke kaders.

Dhr. Kelder (Partij voor de Dieren):

- Sluit aan bij de zorgen van de inspreker.
- Vraagt wat de gemeente doet aan ondeugdelijke bouwaanvragen en bouwen in afwijking van verleende omgevingsvergunningen.

Mw. Klein Schaarsberg (Student en Stad):

- Sluit aan bij de dankzeggingen, bij het CDA wat betreft digitale vindbaarheid, bij GroenLinks wat betreft het overnemen van punten uit het verslag en bij de vraag van de Partij voor de Dieren.

Wethouder Van der Schaaf:

- Dankt de Welstandscommissie voor het verslag en het Platform voor zijn altijd nuttige adviezen.
- Stelt dat welstand over meer gaat dan smaak. Het gaat om democratisch vastgestelde criteria en juridische status en is echt een vak.
- Probeert met de proef in de Schilderswijk met mogelijk uitrol bewoners meer te betrekken.
- Streeft naar meer duidelijkheid en leesbaarheid van de Welstandsnota, waardoor de kwaliteit van aanvragen hopelijk toe zal nemen.
- Ziet een trend van kleinere bouwaanvragen, met minder aandacht voor kwaliteit op voorhand. Dit zorgt voor stevige werkdruk bij de stadsbouwmeester.
- Gaat vaker aanvragen terugsturen en wil meer meedenken om kwaliteit te verbeteren.
- Beamt dat te vaak handhaving tekort heeft geschoten, waardoor ook een bepaalde sfeer bij bouwers kan ontstaan.
- Gaat gericht, specifiek en steviger handhaven op vergunningen en geldende regels.
- Zal meer capaciteit eerst binnen budget proberen te realiseren, alvorens verhoging voor te stellen.
- Kan zich voorstellen te rapporteren wanneer de nieuwe werkwijze een tijd loopt.

De voorzitter sluit de vergadering onder dankzegging om 19.05 uur.

Verslag combicie's aardbevingen 23-09- 2015

VERSLAG GEZAMENLIJKE RAADSCOMMISSIEVERGADERING AARDBEVINGBESTENDIG EN KANSRIJK GRONINGEN

Datum: 23 september 2015
Plaats: nieuwe raadzaal
Tijd: 20.00 – 22.05 uur

Aanwezig: De heer B.N. Benjamins (voorzitter, D66), de dames K.W. Van Doesen-Dijkstra (D66), F. Woudstra (D66), C.E. Bloemhoff (PvdA), S.A. Koebrugge (VVD), A.M.J. Riemersma (Stadspartij), A. Kuik (CDA), I.M. Jongman-Mollema (ChristenUnie), de heren K.D.J. Castelein (D66), J.H. Luhoff (D66), C. Schimmel (D66), J.P. Dijk (SP), D.S. Ruddijs (PvdA), M. van der Laan (PvdA), W.B. Leemhuis (GroenLinks), M. van der Glas (GroenLinks), M.D. Blom (VVD), A. Sijbolts (Stadspartij), H.P. Ubbens (CDA), E.B. Koopmans (ChristenUnie), M.M. van den Anker (Student en Stad), R.J. Lammers (Student en Stad), G.J. Kelder (Partij voor de Dieren)

Namens de griffie: de heer A.G.M. Dashorst (griffier)

Namens het college: de heer P.E.J. den Oudsten (burgemeester), R. van der Schaaf (PvdA)

Inspreker: mevrouw Kiki (op persoonlijke titel)

Verder aanwezig: de heer H. Alders (Nationaal Coördinator Groningen)

Verslag: de heer J. Bosma (Notuleerservice Nederland)

---

1. Opening en vaststelling agenda

De voorzitter:

- Opent de vergadering om 20.00 uur en heet iedereen hartelijk welkom. Er is een spreker.

De agenda wordt conform deze wijziging vastgesteld.

2. Insprekrecht

Mw. Kiki (inspreker op persoonlijke titel):

- Heeft heftige aardbevingsschade aan haar woning en is verbaasd dat niet meer mensen inspreken.
- Kreeg van de provincie bevestigd dat schipperswoningen niet onderzocht zijn door Van Rossum, die de impact van de NPR beoordeelde. Veel kwetsbare woningen zijn niet onderzocht.
- Verzoekt om het ontslag van de burgemeester. Waarom krijgt hij niet alle informatie over de schade van NAM en het Centrum Veilig Wonen (CVW)? Hij erkende bij aantreden zich niet ingelezen te hebben. De burgemeester moet opkomen voor de veiligheid van alle inwoners.

De voorzitter:

- Verzoekt spreker bij het onderwerp te blijven.

Mw. Kiki (inspreker op persoonlijke titel):

- Merkt op dat 18.000 van de 48.000 schademeldingen nog niet zijn afgehandeld.
- Hekelt dat in overleg met de dader, NAM, woningen worden onderzocht.
- Vraagt of alle niet onderzochte schipperswoningen als onbewoonbaar gesloopt zullen worden.
- Waarschuwt dat het Forum niet aardbevingbestendig is. De onderzoeken voldoen niet.

3. Inleiding door het college

Burgemeester Den Oudsten:

- Moet voor 1 oktober 2015 de stukken inleveren bij de Nationaal Coördinator en wil de raad via deze versnelde procedure de gelegenheid geven input te leveren.
- Wijst op het dilemma dat overheden behoren uit te gaan van nu gevalideerde normen, terwijl toekomstige cijfers gunstig lijken te zijn voor Groningen. De gevalideerde normen gelden.
- Heeft als eerste uitgangspunt veiligheid van bewoners. Er lopen nog onderzoeken.
- Vraagt aandacht bij het Rijk voor ongelijke behandeling. De waardevermeerderingsregeling geldt niet voor Engelbert en Middelbert, maar wel een paar honderd meter verderop.
- Hanteert als tweede uitgangspunt dat de economie niet mag stagneren.
- Meldt dat de regeling van 50 miljoen euro waarbij de NAM de extra kosten voor

Verslag combicie's aardbevingen 23-09- 2015

aardbevingbestendig bouwen bijlegt een opneideregeling is geworden.

Wethouder Van der Schaaf:

- Werkte breed in de organisatie hard aan het stuk en baseerde het grotendeels op bestaande programma's.
- Is ervan overtuigd dat stad en regio onlosmakelijk verbonden zijn en niet zonder elkaar kunnen. De stadseconomie moet blijven draaien en de stad is een kenniscentrum.
- Legt uit dat de normen en cirkels aan verandering onderhevig zijn omdat er in korte tijd door allerlei instanties heel veel kennis is verzameld.
- Gaat nu uit van de gevalideerde normen, maar maakte ook een programma dat in alle gevallen van nut is voor veiligheid, economie en stadsontwikkeling in relatie met de regio.
- Werkt al aan een onderzoek naar tien tot vijftien exemplarische gebouwen, een scan openbare ruimte (vooral in dichtbevolkte gebieden) en een groot onderzoek naar scholen.
- Vindt dat stad en regio niet alleen fysiek, maar ook economisch sterker uit de operatie moeten komen met duurzame kennisontwikkeling, een impuls aan energietransitie en werkgelegenheid, ook voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Bouwplaats Noord wordt uitgewerkt.
- Wijst op het grote belang van onafhankelijke informatieverstrekking en -uitwisseling en hield met collega Gijsbertsen een bijeenkomst in Engelbert. Volgende week volgt Beijum.
- Kijkt bij de risicoscan als eerste naar oostelijke dorpen en wijken en onderzoekt exemplarische gebouwen en hoogbouw.
- Geeft speciale aandacht aan monumentaal erfgoed, waarbij het dilemma optreedt dat versterking vaak de monumentale waarde aantast.
- Noemt als bijzondere stadskenmerken gebouwen waar veel mensen uit stad en regio tegelijk samenkomen en kritische infrastructuur, zoals ziekenhuizen en hulpdiensten, die altijd moeten blijven functioneren.
- Ziet kansen voor verdere verduurzaming en energietransitie in samenwerking met de regio. Het project Geothermie is een mooie tegenhanger van gaswinning.
- Staat open voor suggesties en is benieuwd of de prioriteiten op steun kunnen rekenen.

Mw. Jongman (ChristenUnie):

- Vindt het in de teksten soms onduidelijk of van de huidige of toekomstige normen wordt uitgegaan.

Mw. Woudstra (D66):

- Vraagt of monumentale waarde van interieurs meegenomen wordt in onderzoeken.

Dhr. Van den Anker (Student en Stad):

- Ziet graag concretere jaarplannen. Komen die er?
- Roept op prioritering aan te brengen in de opsommingen.

Burgemeester Den Oudsten:

- Gaat uit van de NPR en kan pas nieuwe normen hanteren wanneer deze zijn vastgesteld.

Wethouder Van der Schaaf:

- Antwoordt dat bij alle versterkingen ook maatregelen voor interieur aan de orde kunnen zijn, zoals het vastzetten van kasten.
- Wil heel kritisch kijken om monumenten te versterken volgens de normen, zonder de monumentale waarden (ook van het interieur) te vernietigen of ernstig aan te tasten.
- Trachtte voor 2016 het plan zo concreet mogelijk te maken. Veel kennis ontbreekt nog.
- Legt uit dat de Nationaal Coördinator uiteindelijk het concrete jaarprogramma samen zal stellen.
- Vindt de voorstellen vanuit de stadse problematiek allemaal nodig voor de veiligheid en het voorkomen van stagnatie, maar begrijpt dat misschien prioriteiten gesteld zullen worden.

4. Inleiding door Nationaal Coördinator de heer Alders

Dhr. Alders (Nationaal Coördinator):

- Houdt een presentatie die ter beschikking gesteld zal worden.

Mw. Bloemhoff (PvdA):

- Steunt de public review van harte. Het is belangrijk om vertrouwen te herwinnen.
- Is benieuwd welke doorzettingsmacht de Nationaal Coördinator heeft om zaken te realiseren.

Verlag combicie's aardbevingen 23-09- 2015

- Roept met klem op lokale werkgelegenheid te benutten en te voorkomen dat grote bedrijven lokale zzp'ers voor lagere tarieven inschakelen. Eisen van CAO-loon en social return kunnen helpen.
- Vraagt wat de gevolgen zijn voor mensen die investeren op basis van de huidige normen wanneer de toekomstige normen lager zullen liggen.

Dhr. Sijbolts (Stadspartij):

- Sluit aan bij de vraag over doorzettingsmacht, ook binnen het ministerie.
- Vraagt of er vertrouwen in is dat de schaderegelingen voor de regio gelijkgetrokken worden.
- Is benieuwd naar de verhoudingen tussen stad en regio. Wat vindt de regio van de stadse aanpak en van de Forumdeal? Was het niet beter het Forum bij een integrale regeling te betrekken?
- Vraagt of de Nationaal Coördinator voldoende invloed en middelen binnen de gemeente heeft.
- Wil weten of de meetpunten op orde zijn en is hier al langer bezorgd over.
- Verifieert graag of de Nationaal Coördinator ook vindt dat de gaswinning nog lager moet.
- Vraagt of het budget vanuit het Rijk gelimiteerd is, maar kan zich dat niet voorstellen.

Mw. Kuik (CDA):

- Is benieuwd of schoolbesturen van onderop mogen fuseren of dat fusies worden opgelegd.
- Hamert op het belang van communicatie naar inwoners, ook waarom de ene wijk eerder wordt aangepakt dan de andere.

Dhr. Ubbens (CDA):

- Vraagt of de waardevermeerderingsregeling zal gelden voor alle inwoners of alleen voor mensen met schade.

Dhr. Leemhuis (GroenLinks):

- Denkt dat het de organisatie gaat lukken de enorme operatie tot een succes te brengen.
- Vindt herstel van vertrouwen cruciaal en is verheugd over stappen om regelingen gelijk te trekken.
- Hoopt dat de Nationaal Coördinator naast het individu gaat staan in regio en stad, waar de schade wellicht geringer is, maar de afhandeling ook nog niet goed gaat.
- Verzoekt in te gaan op het veiligheidsbelang van zeedijken en chemische industrie in Delfzijl en Eemshaven.

Mw. Koebrugge (VVD):

- Hecht aan vertrouwensherstel, veiligheid en economische verbeteringen, maar is benieuwd of de Nationaal Coördinator kennis over energie- en gastransitie inzet in het programma. Dat helpt ook mee voor het vertrouwen.

Dhr. Luhoff (D66):

- Vindt nog onduidelijk hoe concreet het programma is. Is het mogelijk om voor de jaren 2017-2020 meer voorbereidingstijd te nemen of moet dat ook voor 1 januari 2016 gereed zijn?
- Vraagt of de aanpak nu gebiedsgericht, risicogericht of combinatiegericht (schade/versterking) is.
- Is benieuwd welke speelruimte raden nog hebben bij de goedkeuring. Het college geeft niet echt een duidelijk kader mee.
- Wil weten of energietransitie op alle mogelijke manieren vorm zal krijgen in het programma.
- Vraagt of huiseigenaren voor pluspakketten zoals verduurzaming eigen aannemers in mogen schakelen.

Dhr. Dijk (SP):

- Ziet hoe wrang ook kansen voor lokale werkgelegenheid bij schadeherstelwerkzaamheden.
- Wijst op de ruis over het mogelijk iets opendraaien van de gaskraan. Geen gemeente is hier voor.
- Vraagt of het niet tijd is dat Groningen ook tot het aardbevingsgebied gaat behoren.

Mw. Jongman (ChristenUnie):

- Hecht aan het herstel van vertrouwen. Snelle en betere afhandeling van schade helpen concreet.
- Wacht met spanning af of er een gezamenlijk gedragen programma voor energietransitie komt. De provincie wil bijvoorbeeld geen windmolens waar de stad dat wel wil.
- Hooft graag nadere uitleg over de benadering van voorsorteren op morgen, dat raakt aan spannende thema's als krimp van de regio en groei van de stad.

Dhr. Kelder (Partij voor de Dieren):

Verslag combicie's aardbevingen 23-09- 2015

- Krijgt berichten dat de NAM nieuwe boringen gaat doen. Houden programma's hier rekening mee?
- Drukt op het hart vooral te kijken naar energietransitie waarbij aardgas niet meer nodig zal zijn. De raad sprak in een motie uit hierbij steeds het goede voorbeeld te willen geven.

Dhr. Alders (Nationaal Coördinator):

- Beseft dat de vertrouwensbreuk groot is, niet alleen met de NAM maar ook met overheden.
- Merkt dat mensen vooral behoefte hebben aan duidelijkheid over schadeherstel en de mogelijkheid dit te combineren met versterkingen. Alleen prestaties kunnen vertrouwen herwinnen.
- Heeft geen de jure bevoegdheden, maar hoopt dat ze de facto groot zijn doordat partijen zich realiseren dat ze soms over hun schaduw heen moeten springen.
- Merkt dat stad en Ommeland hem wel voortdurend opzoeken voor afstemming.
- Noemt als voorbeeld de noodzaak vijfhonderd wisselwoningen te bouwen. Gemeenten kunnen dat ieder voor zich doen of samen, bijvoorbeeld een intergemeentelijk woonbedrijf op te richten.
- Noemt als tweede voorbeeld dat alle gemeenten zouden kunnen besluiten zich bij de Omgevingsdienst aan te sluiten, zodat snellere gecomputeriseerde vergunningverlening kan.
- Ziet een soort stadsvernieuwingsaanpak voor zich in gebieden met de hoogste prioriteit.
- Legt uit dat de NAM aansprakelijk is voor geleden schade en voor preventieve maatregelen. Daarmee is de NAM een essentiële partij. Het gaat om andere bedragen dan het budget van de Nationaal Coördinator. Per cohort aan te pakken woningen zal de NAM geld over moeten maken.
- Merkt op dat de aanbestedingswetgeving van toepassing is en ziet wel mogelijkheden lokale werkgelegenheid te stimuleren doordat bedrijven goed voorbereid en gecertificeerd zijn.
- Ziet kleinere bedrijven heel innovatief bezig zijn met versterkingen.
- Verwacht dat tijdens het hele proces kennis zich zal blijven ontwikkelen ten opzichte van genomen besluiten. Rekenkamerrapporten zullen ongetwijfeld aangeven dat het slimmer had gekund.
- Legt uit dat dit opgaat voor contractuele verplichtingen die op enig moment aangegaan moeten worden, of het nu gaat om het Forum, het Cultuurhuis in Hoogezand of andere panden.
- Vraagt zich ook af of het onderscheid in regelingen tussen gemeenten wel te rechtvaardigen is.
- Antwoordt dat er schade moet zijn voor de waardevermeerderingsregeling. Het toepassen op het hele gebied is een andere vraag dan een betere uitvoering of een koppeling aan nul op de meter.
- Denkt dat de spanning in de relatie tussen stad en Ommeland eeuwenoud is, maar constateert dat de stad nadrukkelijk aangeeft solidair te willen zijn met de omgeving.
- Antwoordt dat de afgelopen tijd alle meetpunten geïnstalleerd zijn om de bewegingen in de ondergrond te kunnen registreren en beoordelen.
- Heeft geen aanwijzingen dat het gebruikte meetsysteem geen nauwkeurig inzicht zou bieden.
- Gaat niet over de gaswinning, maar licht toe dat de minister aangaf dat de tekst in de begroting niet te maken heeft met zijn voornemens. Gasvoorziening kan ook elders vandaan gehaald worden.
- Benadrukt dat ouders, school- en gemeentebesturen gaan over schoolfusies, maar tracht het vraagstuk wel bespreekbaar te maken. Het investeringsprogramma is ongekend in omvang en de terugloop in leerlingen is soms meer dan 30%. Gezamenlijk gebouwengebruik kan ook zonder fusie.
- Kiest voor volledige transparantie, het delen van informatie en public reviews.
- Bereidt een geschillenregeling voor schadeherstel, waarbij ook de wijze van schadebeoordeling aan de orde kan komen.
- Wijst erop dat sommige mensen geassisteerd moeten worden in het proces, omdat bijvoorbeeld ook sociale, medische of psychische problematiek speelt.
- Antwoordt dat alle BSO-bedrijven onderdeel uitmaken van het programma, net als de zeedijken.
- Ziet het als een uitdaging particuliere woningeigenaren (70%) mee te krijgen in de component verduurzaming (naast schadeherstel en versterking). Een verleidingspakket alleen levert waarschijnlijk niet het grootste resultaat op.
- Wijst erop dat de NAM aansprakelijk is tot 0,4, wat ten opzichte van de huidige woningtoestand al revolutionair is. Om nul op de meter te krijgen is extra financiering nodig, hebben gemeenten en provincie daar ook budget voor over?

Verslag combicie's aardbevingen 23-09- 2015

- Spreekt met het Rijk ook over de mogelijkheden van gebiedsmaatregelen om dit te bereiken.
- Noemt als voorbeeld zonnepanelen op boerderijen die ten goede komen aan de omgeving via een gebiedsmaatregel en pleit voor experimenteerruimte, omdat het nu niet is toegestaan.
- Erkent dat enorm veel kennis aanwezig is in het noorden op het gebied van energietransitie. Door slimme combinaties kan Groningen de proeftuin van Nederland worden.
- Heeft gegevens over de ondergrond, bovengrond en normen nodig om gebieden te prioriteren en aan te geven hoe frequent waar gewerkt zal worden. Voor de eerste helft van 2016 is het programma er.
- Legt uit dat in gebieden die niet als eerste aan de beurt zijn, toch maatregelen nodig kunnen zijn, bijvoorbeeld wat betreft de schaduwwerking voor de economische positie van de stad.
- Presenteert 4 november het conceptprogramma en bespreekt dat met maatschappelijke instellingen (10 en 18 november) en bestuurders (11 en 25 november). De ministerraad volgt 18 december.
- Kan zich voorstellen dat gemeenteraden tussen die momenten met hun colleges spreken.
- Wijst erop dat jaarlijks een programma vastgesteld gaat worden.
- Kent geen nieuwe boringen in het Slochterenveld naast onderzoeksboringen. Elders wordt mogelijk wel geboord.
- Merkt op dat Groot-Loppersum een prioriteitsgebied zal zijn, omdat 50-60% van de gebouwen schade heeft. In Slochteren is dat 40%. Risicogestuurd werken valt deels samen met gebieden.
- Voegt toe dat gestapelde bouw van slechte kwaliteit in een gebied met lagere prioriteit toch eerder aangepakt kan worden vanwege het hogere risico. Het is een combinatie van onder- en bovengrond.
- Heeft de indruk dat sommige mensen schadeherstel afhouden, omdat ze het willen combineren met versterking.
- Kijkt naar meerdere werkwijzen met huiseigenaren. Een eerste is dat het CVW een aanbod doet en uitvoert. Versterken op bestelling is de tweede mogelijkheid, waarbij andere wensen gecombineerd kunnen worden. Het CVW voert dat ook uit. De derde mogelijkheid is een budget en het heft in eigen hand nemen. Hiermee is alleen in nieuwbouw ervaring, voor bestaande bouw is het nieuw.

5. Wensen en bedenkingen bij het conceptprogramma (collegebrieven 4 en 18 september 2015)

Dhr. Ruddijs (PvdA):

- Complimenteert het college met de brede analyse en het goede voorstel.
- Vindt de benadering soms te stads, terwijl er grote problemen spelen in de oostelijke dorpen. Het is onverteerbaar dat de waardevermeerderingsregeling daar niet geldt. Dit moet expliciet in het stuk.
- Respekteert dat de Oosterhamrikzone een belangrijke corridor naar het UMCG is, maar vindt dat geen vrijbrief ten koste van de leefbaarheid en ambities van de Professorenbuurt een betonnen bak aan te leggen. De besluitvorming moet zorgvuldig en gebiedsgericht verlopen.
- Oppert regisseurs of accountmanagers aan te stellen om de lokale werkgelegenheid te bevorderen door onder meer kleine bedrijven aan grote aannemers te koppelen en onderbetaling tegen te gaan.
- Stelt een publieksfunctie voor om burgers met complexe vragen snel verder te helpen. Een dergelijk loket kan in de backoffice of in samenwerking met de regio.
- Vraagt expliciet aandacht voor het grote wantrouwen jegens NAM en overheid.

Mw. Jongman (ChristenUnie):

- Heeft de indruk dat het Oosterhamriktracé erdoor gedrukt wordt en dat doet het proces geen goed.
- Steunt het benutten van alle mogelijkheden om regionale werkgelegenheid te scheppen.
- Denkt dat het dossier de energietransitie en het debat over windmolenlocaties goed zal doen.
- Stemt in met het programma, dat er goed uitziet.

Dhr. Luhoff (D66):

- Sluit aan bij de complimenten.
- Hoort te weinig over de betekenis van energietransitie voor de duurzaamheidsindustrie in de regio.
- Waakt ervoor niet louter aandacht te besteden aan lokale werkgelegenheid, waarvoor de effecten waarschijnlijk gunstig zullen zijn. De kwaliteit en de veiligheid moeten absoluut voorop staan.
- Stelt voor na het conceptprogramma van 4 november met het college door te spreken.

Mw. Koebrugge (VVD):

Verslag combicie's aardbevingen 23-09- 2015

- Complimenteert het veelzijdige programma.
- Mist samenhang in het betrekken van kennisinstellingen, Energy Academy en startups bij de gastransitie, waarbij gas op korte termijn niet meer uit de Groningse velden wordt gehaald.

Dhr. Van den Anker (Student en Stad):

- Mist prioritering en een integraal overkoepelend verhaal in de opsomming van goede voorstellen.

Dhr. Sijbolts (Stads partij):

- Vraagt welk gaswinningsniveau ten grondslag ligt aan de verwachting dat bijstelling van de NPR en wat het betekent dat het stadsprogramma flexibel moet zijn voor de NPR.
- Gaat ervan uit dat de regio de opvattingen deelt dat de stad als kenniscentrum en proeftuin een belangrijke bijdrage moet leveren zodat de regio sterker en duurzamer wordt. Klopt dat?
- Houdt het college aan de opmerking dat het historisch karakter een cruciale factor is voor de ontwikkeling van de stad.
- Vraagt in hoeverre het nodig is om niet genoemde gebouwen te onderzoeken in 2017-2020.
- Wil weten of de planning van 2017-2020 niet te krap is gezien de vele belangrijke onderzoeken.
- Is benieuwd in hoeverre de vier clusters heilig zijn wanneer het komt tot gemeentelijke herindeling.
- Sluit aan bij de PvdA dat het tempo van het proces van het Oosterhamriktracé lager moet.

Dhr. Dijk (SP):

- Vindt de inbreng er goed uit zien en kan het met veel zaken onmogelijk oneens zijn.
- Pleit voor gelijke behandeling van alle gebieden en onverminderde druk om de gaskraan verder dicht te draaien.
- Steunt het geven van het goede voorbeeld wat betreft verduurzaming en gasonafhankelijkheid.
- Is voor een eigenwijze houding wat betreft lokale werkgelegenheid. Er is genoeg aan het gebied onttrokken. Social return is een van de opties.
- Hooft veel geluiden over trage schadeafhandeling. De snelle Forumdeal wringt hiermee en leidt tot irritaties. Anderen is ook een snelle afhandeling gegund.
- Vindt de Forumdeal met eenmalig 68 miljoen euro een risico en een black box. Wanneer de kosten hoger uitvallen, is de SP in elk geval niet bereid meer geld in het Forum te steken.

Dhr. Kelder (Partij voor de Dieren):

- Sluit aan bij ChristenUnie, D66 en SP.
- Vindt het verleggen van gaswinning naar andere landen een verschuiving van het probleem en wordt liever helemaal onafhankelijk van aardgas door nog meer te investeren in alternatieven.

Dhr. Leemhuis (GroenLinks):

- Vindt het programma er goed uitzien met de nadruk op energietransitie.
- Sluit aan bij opmerkingen over werkgelegenheid (PvdA/D66), herstel van vertrouwen (PvdA/SP), steunen van snelle afhandeling kleine partijen (SP), terugbrengen gaswinning (SP) en Oosterhamrikzone (PvdA, ChristenUnie en SP).

Mw. Kuik (CDA):

- Vindt het een ambitieus en uitgebreid programma en steunt de voorstellen, maar wil in het vervolg meer horen over prioritering en scherpere doelstellingen.
- Waarschuwt geen dubbel werk te doen, maar synergie te zoeken.
- Hecht sterk aan één regeling voor het hele gebied.

Wethouder Van der Schaaf:

- Dankt voor het brede draagvlak en de complimenten.
- Beamt dat het nodig is energietransitie nader uit te werken, waarbij onconventionele ideeën nodig zijn. Particulieren zijn soms lastig te overtuigen, wanneer ze er maar vijf jaar denken te wonen.
- Ziet kansen voor Groningen als kenniscentrum en motor voor energietransitie. De regio denkt hier ook zo over. Het biedt ook kansen voor werkgelegenheid.
- Wijst erop dat de regio aangaf de stad wel nodig te hebben, toen de stad afstand deed van geld van het Economic Board. De verbintenis met de regio zal nadrukkelijker gemaakt worden in het stuk.
- Probeert met Bouwplaats Noord de keten van werkgelegenheid te versterken.
- Beamt dat de regelgeving soms in de weg zit, maar dat Groningen best eigenwijs mag zijn als het

Verslag combicie's aardbevingen 23-09- 2015

- gaat om lokale werkgelegenheid en zal er een aantal zinnen met meer nadruk over opnemen.
- Zal de formulering over het Oosterhamriktracé kritisch bezien. Het delicate besluitvormingsproces wordt niet met een omweg versneld, de raad beslist. De tekst is ouder dan de commissiebespreking.
- Merkt dat er behoorlijke schade is aan veel huizen in Engelbert. Ook in Beijum en Lewenborg is relatief veel schade. Het college blijft zich inzetten voor de waardevermeerderingsregeling.
- Noemt de samenwerking van Rijk, provincie en gemeenten middels de Nationaal Coördinator een cruciale stap in het herwinnen van vertrouwen. Het gaat erom versterkingen en andere maatregelen te treffen en te laten zien dat de overheid naast de mensen gaat staan door begripvol luisteren.
- Legt uit dat het programma flexibel moet zijn om zich aan te passen aan een veranderde NPR, maar nu uit moet gaan van de huidige gevalideerde normen.
- Onderschrijft de gedachte als overheden inwoners van antwoorden te voorzien, als die voorhanden zijn en zal dit thema adresseren in het voorstel.

Burgemeester Den Oudsten:

- Vult aan de overheid wel kan bemiddelen en accommoderen in vragen, maar niet verantwoordelijk is voor schadeafhandeling. Een loketfunctie wekt verkeerde verwachtingen en mogelijk teleurstelling.

De voorzitter sluit de vergadering onder dankzegging om 22.05 uur.

Bijlage - 2015-10-7 besluitenlijst Ruimte & Wonen

BESLUITENLIJST RAADSCOMMISSIEVERGADERING RUIMTE EN WONEN

Datum: 7 oktober 2015
Plaats: Oude Raadzaal
Tijd: 16.30 – 19.00 uur

1. AGENDAPUNTEN VOOR DE RAAD VAN 28 OKTOBER 2015

CONFORM

- Wijziging legesverordening 2015 (raadsvoorstel 23-9-2015)
- Kredietaanvraag aardbevingsbestendig bouwen Groninger Forum (raadsvoorstel 22-9-2015)

2. TOEZEGGINGEN

Kredietaanvraag aardbevingsbestendig bouwen Groninger Forum

Wethouder de Rook zegt toe de raad vaker te informeren over de beheersing van de risico's, allereerst bij de grondexploitatie in januari en daarna na de zomer.

Concept- prestatie afspraken gemeente en Woningcorporaties

- Wethouder van der Schaaf komt terug op de vraag hoeveel huren omhoog zijn gegaan met het nieuwe puntensysteem en om welke groepen dit gaat.
- Wethouder van der Schaaf komt terug op de jaarrapportage woonruimte verdelen in het meerjarenprogramma wonen

Jaarverslag 2013 – 2014 Welstands- en monumentencommissie gemeente Groningen

Wethouder van de Schaaf rapporteert te zijner tijd de raad over de gewijzigde handhaving op de uitvoering van de welstandsadviezen en de verstrekte omgevingsvergunningen.

3. LTA, LIJST MOTIES/TOEZEGGINGEN, INGEKOMEN STUKKEN

- Akkoord met voorgestelde wijzigingen LTA/IM
- Geen agenderingen van ingekomen stukken.

4. VERSLAGEN

Het verslag van 9 september 2015 is ongewijzigd vastgesteld.

5. VERGADERINGEN, WERKBEZOEKEN, AFSPRAKEN ETC.

Voor een afspraak over de bespreking van de brief Infoversum wordt z.s.m. via de mail met de Fractievoorzitters contact gezocht door de Griffie.

Bijlage - LTA R&W november 2015

1

Lange Termijn Agenda per 5-11-2015

maand/ kwartaal	maand	dag	nummer	oer	onderwerp	document	portefeuille	opmerkingen
PM			2013-108	R&W	Vaststelling visie Oosterhoogebrug	voorstel	v. der Schaaf	afhankelijk van de marktpartijen
4e kw 15	oktober '15	7	2015-150	R&W	Notitie tijdelijkheid	brief	v. der Schaaf	cbrf. 25-9-2015; afvoeren.
4e kw 15	oktober '15	7	2015-151	R&W	Projectafbakening Studentenhuisvesting A-Kwartier, voortgangsrapportage. Nota uitgangspunten BP	brief	v. der Schaaf	cbrf. 16-10-2015 afvoeren
4e kw 15	november '15	17	2015-177	R&W / F&V	Vishoek, Hoekstraat en Muurstraat en voorstel maatregelen openbare orde en Veiligheid	voorstel	Schaaf / Van Keulen	cbrf. 30-10-2015 afvoeren
4e kw 15	november '15	17	2015-160	R&W	Voorontwerp paraplubestemmingsplan	voorstel	v. der Schaaf	
4e kw 15	november '15	17	2015-153	R&W	Wonen op het water	brief	v. der Schaaf	cbrf. 29-10-2015 afvoeren
4e kw 15	december '15	17	2015-154	R&W	Uitkomsten gesprek COA	brief	v. der Schaaf	
4e kw 15	december '15	2	2015-152	R&W	Uitkomst effectanalyse Tûn in de Stad	brief	v. der Schaaf	
4e kw 15	december '15	2	2015-178	R&W	Voorstel Startersleningen	voorstel	v. der Schaaf	
4e kw 15	december '15	2	2015-173	R&W/ B&V	Voorontwerp bestemmingsplan hoofdstation 4e kwartaal	brief	Schaaf/de Rook	
4e kw 15	december '15	2	2015-155	R&W	Grondexploitaties grote projecten incl. voortgang	brief	v. der Schaaf	
4e kw 15	december '15	2	2014-312	R&W	Slotcalculatie Bessemoerstrook	voorstel	v. der Schaaf	n.a.v. LTA overleg
4e kw 15	december '15	2	2014-313	R&W	Vaststelling uitwerkingsplan woongebied Reitdiep 3-4	voorstel	v. der Schaaf	Cbrf. 20-8-'15
4e kw 15	december '15	2	2014-185	R&W	Bestemmingsplan Winschotenweg 11 (boer de Wildt) + MER	voorstel	v. der Schaaf	cbrf. 2-7-15
4e kw 15	december '15	2	2014-79	R&W	Slotcalculatie grex Lewenborg	voorstel	v. der Schaaf	Bij algehele slotcalculaties 2015
4e kw 15	december '15	2	2015-156	R&W	Slot- en nacalculaties	voorstel	v. der Schaaf	
4e kw 15	december '15	2	2015-157	R&W	Meerjarenprogramma Wonen en monitor JHV	voorstel	v. der Schaaf	
4e kw 15	december '15	2	2015-158	R&W	Definitieve prestatieafspraken gemeente en woningcorporaties	voorstel	v. der Schaaf	
1e kw 16	januari '16	9	2015-115	B&V/ R&W	Definitieve binnenstadvisie		v. Keulen/ v. der Schaaf	voorstel; afvoeren

Legenda:
 Blauw=nieuw
 Rood= verwacht discussiepunt in commissie

1/2

Bijlage - LTA R&W november 2015

1

Lange Termijn Agenda per 5-11-2015

maand/ kwartaal	maand	dag nummer	cie	onderwerp	vorm document	portefeuille	opmerkingen
1e kw 16		2015-102	O&W/ R&W	Stavaza verbeterpunten uit uitvoeringsplan 'actief onder dak 2015' (doorstroom naar eigen woonruimte)		v. der Schaaf	toez. in cie. 13-5-15 (i.o.m. corporaties)
1e kw 16		2015-33	R&W	Discussie zuidzijde Stationsgebied		de Rook	toegevoegd bij LTA-overleg feb. 2015
1e kw 16		2015-162	R&W	Nieuwe Nota Grondbeleid 2016-2022	voorstel	v. der Schaaf	
1e kw 16		2015-161	R&W	Reclamebeleid	voorstel	v. Keulen	
1e kw 16		2015-159	R&W	Next City 2030	brief	v. der Schaaf	
1e kw 16		2014-238	R&W	Vaststelling Stedebouwkundig plan Engelse Park	voorstel	v. der Schaaf	n.a.v. LTA overleg
1e kw 16		2015-44	R&W	Vaststelling bestemmingsplan Noorddoost hoek Hoornse Meer (Hampshire)	voorstel	v. der Schaaf	n.a.v. LTA-overleg (vertraging door ontheffingverlening Schaaf provincie)
1e kw 16		2015-48	R&W	Herziening Erfgoednota	voorstel	v. der Schaaf	n.a.v. LTA overleg
1e kw 16		2015-47	R&W	Voorontwerp best.plan Queridolaan	brief	v. der Schaaf	n.a.v. LTA-overleg
1e kw 16		2015-45	R&W	Vaststelling bestemmingsplan Friesestraatweg 145 (Woldring)	voorstel	v. der Schaaf	n.a.v. LTA-overleg
1e kw 16		2015-46	R&W	Vaststelling bestemmingsplan Zernike	voorstel	v. der Schaaf	n.a.v. LTA-overleg
1e kw 16		2014-303	R&W	Jaarlijkse rapportage economische effecten tijdens en na bouwfase Grote Markt OZIForum	brief	de Rook	
2e kw 16		2015-49	R&W	Herziening Welstandsnota	brief	v. der Schaaf	
2e kw 16		2014-190	R&W	Evaluatie facetbestemmingsplan woningsplitsing	brief	v. der Schaaf	jaarlijks conform afspraken cie. Verbonden Partijen okt. '15
2e kw 16	mei '16	2015-207	R&W	Algemene financiële en beleidsmatige kaders GR Meerstad		v. der Schaaf	jaarlijks conform afspraken cie. Verbonden Partijen okt. '15 (DEADLINE 1 juli)
2e kw 16	juni '16	2015-208	R&W	Concept-begroting GR Meerstad - wensen en bedenkingen			

Legenda:
 Blauw=nieuw
 Roods= verwacht discussiepunt in commissie

2/2

Bijlage - IM-lijst R&W november 2015

Moties en initiatiefvoorstellen

Jaar - Nr	Mandaters	Titel	Dictum	Cie	Geplande afhandeling / overige opmerkingen	Afgehandeld	Soort	Agenda-punt	Porte-feuille houder
2014-14	4 D66	Bestemming in tijdelijkheid	1. de maatregel binnen twee jaar na ingangsdatum van het faciebepaansingsplan te evalueren; 2. in die evaluatie te gaan op zowel de gewenste als de ongewenste effecten van deze maatregel, met daarbij specifieke maar niet exclusieve aandacht voor de ontwikkeling van de woningmarkt voor starters; 3. tevens in die evaluatie te beargumenteren waarom een tussenjijde actualisering van het faciebepaansingsplan al dan niet nodig wordt geacht.	R&W	Rv 22-5-15, motiebrief 2-10-15; monitor JHV dec. 15 LTA 28 kw. 2016.		motie	vaststelling bestemmingsplan woninggebied 23-4-2014	v. der Schaaf
2014-25	6 D66, PvdA en GL	Gebiedsgerichte Verduurzaming	1. op korte termijn met een plan van aanpak te komen voor de gebiedsgerichte verduurzaming van woningen; 2. de raad zo snel mogelijk te informeren over wanneer dit plan van aanpak kan worden verwacht.	R&W / B&V	rv 22-5-15, motiebrief 2-10-15, presatie afspraken corporaties dec. 2015		motie	Voorjaarsbestuur	Van der Schaaf / Gijbbersen
2014-105	11 PvdD, SP, GL, Stadspartij	Zet tuin op de kaart	1. bij het verstrekken van een bouwvergunning voor percelen die niet als Tuin of Groen vermeld staan op de kaart, maar wel in de praktijk een dergelijke functie vervullen, actief te adviseren over het plaatsen van groene daken ter plaatse; 2. het plaatsen van groene daken als compensatie voor verlies aan stadsgroen (waaronder bomen) nadrukkelijk te stimuleren, wanneer groencompensatie niet anderszins mogelijk is.	B&V / R&W	motiebrief 2-10-15 geeft nadere info		motie	Bestemmingsplan Binnenstad	Van der Schaaf / Gijbbersen
2015-4	2 S&S, GL, PvdA, D66	Zonige peronsappen	in overleg met ProRail te onderzoeken of het mogelijk is om ook de Groningse nieuwe perronkappen te voorzien van dergelijke innovatieve zonnepanelen.	R&W / B&V	abr. 25-3-15, motiebrief 2-10-15 verdere info, dec 2015; jan 2016		motie	Funcio-meel ontwerp Moot (motie) status in Stad	de Rook
2015-18	6 SP, Stadspartij, CU	Melding omgevingsvergunning	1. te onderzoeken wat de voor- en nadelen zijn van verschillende vormen van informatievoorzieningen over omgevingsvergunningen en onttrekkingsvergunning voor omwonenden; 2. de resultaten hiervan in het najaar te rapporteren aan de raad.	R&W	motiebrief 2-10-15 Nadere info, rapportage in najaar		motie	WoonvisieWonen in Stad	Van der Schaaf
2015-19	6 SP, CU	Intrekken ongewenste bouwvergunningen	1. zo snel mogelijk onderzoek te doen naar welke omgevingsvergunningen (met de bestemming bouwen) de afgelopen tien jaar zijn uitgegeven waar tot op heden niets mee is gedaan; 2. daarover een afweging te maken over of de uitvoering van de verleende vergunning wel of niet gewenst is in het licht van de inspanningen van de gemeente om het verbouwen van stadstuinjes te voorkomen; 3. hierover te adviseren of er al dan niet een intrekingsprocedure gestart moet worden; 4. de raad zo snel mogelijk over de gevallen en de daaraan gekoppelde financiële gevolgen van de intrekingsprocedure te informeren.	R&W	Motiebrief 2-10-2015 nadere info eind 2015		motie	WoonvisieWonen in Stad	Van der Schaaf
2015-20	6 SP, Stadspartij, GL	Ontmoetingsplekken in de buurt	1. bij grote aanpassingen in de ruimtelijke inrichting (waaronder ook vaststellen van bestemmingsplannen) in de stad specifiek stil te staan bij de mogelijkheid van het creëren van ontmoetingsplekken in de vorm van bijvoorbeeld bankjes, tuimpjes, voetbaldjeltjes en parkjes; 2. hierbij omwonende bewoners te betrekken en directe zeggenschap te geven.	R&W	info motiebrief 2-10-15 past in gebiedsgericht werken om werkwijze werk met werk maken. Voorstel: afgehandeld		motie	WoonvisieWonen in Stad	Van der Schaaf
2015-21	6 D66, SP, S&S, VVD	Emekstalgie website	te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om één meerstalige website op te zetten waarop alle informatie (aanbieders, verplichtingen, informatie, etc.) zichtbaar is over het wonen en het zoeken van een woning in Groningen.	R&W	motiebrief 2-10-15; info voorloop in de monitor JHV onderdeel van meezijden programma 2016		motie	WoonvisieWonen in Stad	Van der Schaaf

verzoekt het college:

In groen is verzoek aan griffie

1/2

6-11-2015

Bijlage - IM-lijst R&W november 2015

Moties en initiatiefvoorstellen

Jaar - Nr	M Indiaten	Titel	Dictum	Cie	Geplande afhandeling / overige opmerkingen	afgehandeld	Soort	Agenda-punt	Portefeuille houder
			<i>verzoekt het college:</i>						
2015-22	6 D66, SP, S&S	Weet waar je voor tekent	te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om ervoor te zorgen dat op de gehele Groningse woningmarkt, wanneer dat noodzakelijk is, huurcontracten in twee talen (Nederlands en Engels) aan worden geboden.	R&W	maandbrief 2-10-15: info voorgang in de monitor JHV onderdeel van nesejaren progr.women 2016		maize	Woonvisie Women in Stad	Van der Schaaf
2015-23	6 D66, SP, S&S, VVD	Prestatie-afspraken	1. met SSH afspraken te maken over de kwaliteit van de woningen en de service die zij aanbieden op de Groningse woningmarkt voor internationale studenten; 2. in deze afspraken de toepasbaarheid van het huurpuntenstelsel op de kamers van SSH mee te nemen.	R&W	maandbrief 2-10-15: info voorgang in de monitor JHV onderdeel van nesejaren progr.women 2016		maize	Woonvisie Women in Stad	Van der Schaaf
2015-34	7 S&S, GL, D66, PvdD	De Leefstraat	een experiment met 'Leefstraten' te starten waarbij actief aan bewoners wordt gecommuniceerd dat zij tijdelijk (b.v. twee maanden) ruimte zeggenschap krijgen, om zelf hun straat in te richten.	R&W	maandbrief 2-10-15: via gebiedsteams, nad wordt op de hoogte gehouden		maize	Voorjaars-brief	Van der Schaaf
2015-39	7 S&S, D66	Studenteninzet 2.0	de studenteninzet 2.0 mee te nemen bij het uitbreiden van WIIS en via dit project een bijdrage te leveren aan de leefbaarheid in de wijken.	R&W	maandbrief 2-10-15: informatie in nesejaren progr.women 2016 w.o. monitor JHV		maize	Voorjaars-brief	Van der Schaaf
2015-41	7 S&S, D66	Friends-contracten	1. onderzoek te doen naar mogelijkheden om 'Friendscontracten' te stimuleren op de op de Groningse huurmarkt; 2. het beleid inzichtelijk te maken voor zowel maatschappelijke als commerciële organisaties; 3. in het onderzoek prestatieafspraken met corporaties over de ruimte voor Friendscontracten' mee te nemen.	R&W	maandbrief 2-10-15: informatie in nesejaren progr.women 2016 w.o. monitor JHV		maize	Voorjaars-brief	Van der Schaaf

Bijlage - Lijst ingekomen collegebrieven voor R&W november 2015

Lijst van ingekomen collegebrieven voor de raadscommissie Ruimte en Wonen van 17 november 2015

Nr.	Onderwerp	Ontvangen d.d.	Advies	opmerkingen
1	Ontwerpbestemmingsplan Bruilweering 2014	25-9-2015	t.k.n.	
2	Informatie aankoop Europaweg 8	30-9-2015	t.k.n.	
3	Voortgang actualisatie grondexploitaties	16-10-2015	t.k.n.	
4	Voortgang Afbakening Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG)	16-10-2015	t.k.n.	
5	Uitgangspunten ruimtelijk kader voor water	29-10-2015	bespreken	B.3
6	Voortgangsrapportage toekomstvisie A-kwartier	30-10-2015	bespreken	B.2
7	Informereren over aardbevingbestendig bouwen zuidelijke ringweg	5-11-2015	t.k.n.	

6-11-2015

Raadsvoorstel - Grenscorrectie Meerstad

Gewijzigd raadsvoorstel

Onderwerp **Grenscorrectie Meerstad**
Registratienr. 5253258 Steller/telnr. Léon Boer/7665 Bijlagen 1

Classificatie

Vertrouwelijk (bij gebruik van persoonsgegevens)

Portefuillehouder Den Oudsten/ Van der Schaaf Raadscommissie

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

1. het herindelingsontwerp grenscorrectie Meerstad wat de gemeentegrens wijzigt tussen de gemeenten Groningen en Slochteren, overeenkomstig bijgevoegde kaart, vast te stellen;
2. in te stemmen met het voorbereiden van een Bestuursovereenkomst, zoals in hoofdlijnen in dit voorstel wordt geschetst;
3. dat Groningen alle eigendommen van de gemeente Slochteren in het gebied overneemt tegen de boekwaarde op 31 december 2016;
4. dat er verder geen financiële verrekeningen tussen Groningen en Slochteren plaatsvinden.

Samenvatting

Dit raadsvoorstel behelst een ontwerp van de grenscorrectie Meerstad. Het bevat een voorgestelde kaart voor de nieuwe gemeentegrens tussen Slochteren en Groningen, het gaat in op de financiële consequenties en stelt een aantal flankerende maatregelen voor die betrekking hebben op het gehele plangebied Meerstad.

B&W-besluit d.d.: 12 oktober 2015

Raadsvoorstel - Grenscorrectie Meerstad

Aanleiding en doel

In 2013 is in het advies van de commissie Jansen ("Grenzeloos Gunnen") een voorstel gedaan voor een nieuwe indeling van de gemeenten Groningen. In dit advies is voorgesteld om voor het Meerstad gebied een grenscorrectie toe te passen, waardoor het huidige Slochterse deel van Meerstad over zou gaan naar de gemeente Groningen.

Dit advies is een jaar later via aanvullend rapport ("Grenzeloos Gunnen II") nader onderbouwd: "De commissie adviseert Meerstad zowel financieel als bestuurlijk in één hand te brengen. De stad Groningen draagt momenteel de financiële risico's voor deze gebiedsontwikkeling. Net als in Grenzeloos Gunnen is het advies een grenscorrectie voor Slochteren toe te passen en het grondgebied van Meerstad toe te voegen aan de stad Groningen. De commissie meent dat dit bij de start van de Arhi-procedure geregeld moet worden."

Op basis van de adviezen van commissie Jansen zijn de colleges van Groningen en Slochteren met elkaar in gesprek gegaan. In de gemeente Groningen maakte de grenscorrectie deel uit van het collegeprogramma. Op 25 november 2014 heeft het college van Groningen dit richting de gemeenteraad voornamelijk van een procesvoorstel voorzien.

De grenscorrectie is een onderdeel van het herzien van de gemeentegrenzen in de provincie Groningen. Met de grenscorrectie wordt bereikt dat Meerstad (en verdere ontwikkeling) onderdeel wordt van de gemeente Groningen met alles wat daarbij hoort. Op dit moment draagt Groningen een grote investerings- en ontwikkelingsverantwoordelijkheid voor Meerstad, maar valt het overgrote deel van Meerstad buiten haar gemeentegrenzen.

Met de herindeling van Slochteren met Hoogezand-Sappemeer en Menterwolde in het vooruitzicht, zijn wij, gezien het feit dat Meerstad het grootste uitleggegebied van Groningen is, er van overtuigd dat Meerstad het beste deel uit kan maken van de gemeente Groningen in plaats van op te gaan in de herindeling met Hoogezand-Sappemeer en Menterwolde.

Tegelijkertijd blijven de dorpen Harkstede en Lageland vrijwel geheel onderdeel van Slochteren.

Dit voorstel bevat een nadere uitwerking van het ontwerpvoorstel grenscorrectie Meerstad.

Kader

Op grond van de Wet algemene regels herindeling (wet Arhi) is voor een wijziging die naar verwachting het inwonertal van geen van de betrokken gemeenten met 10% meer zal doen toe- of afnemen de procedure van toepassing die geldt voor een grenscorrectie (artikel 1 lid 1 onder d jo artikel 3 lid 2 en 3 wet Arhi).

De grenscorrectie betekent in ieder geval minder dan een 10% toe- of afname voor de gemeente Groningen en gemeente Slochteren. Dit betekent dat we de procedure voor de grenscorrectie kunnen volgen.

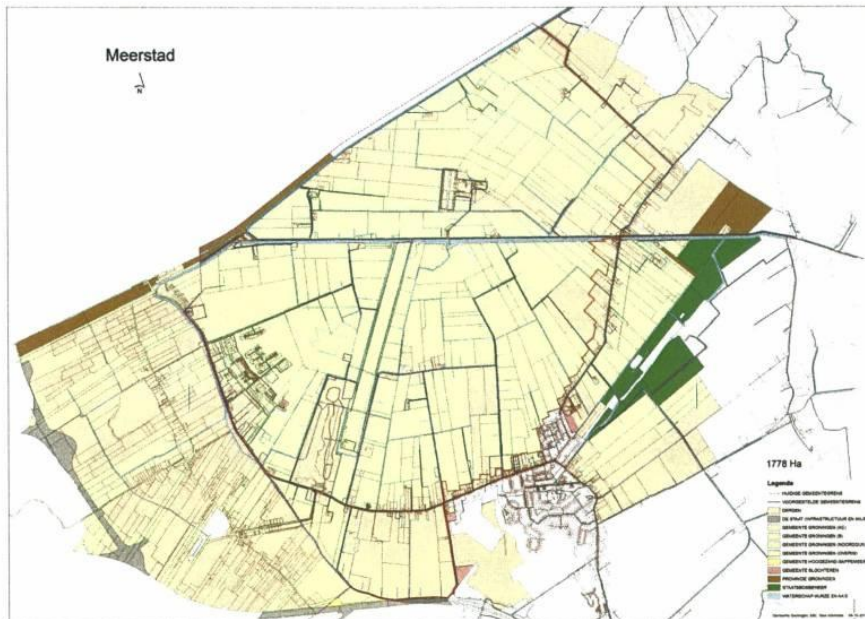
In artikel 3 lid 2 staat dat een grenscorrectie kan geschieden bij gelijklopende besluiten van de raden van de betrokken gemeenten. De raden stellen eerst een herindelingsontwerp vast. Dit ontwerp wordt verzonden naar Gedeputeerde Staten. Burgemeester en wethouders leggen het herindelingsontwerp gedurende 8 weken ter inzage. Deze terinzagelegging wordt bekendgemaakt. Iedereen kan gedurende de 8 weken zijn zienswijzen indienen over het ontwerp bij het college van burgemeester en wethouders.

Na het verstrijken van de inzagetermijn zullen de colleges van burgemeester en wethouders reageren op de ontvangen zienswijzen. De zienswijzen en reacties zullen met de herindelingsregeling aan de raden worden voorgelegd. De beoogde datum waarop de grenscorrectie van kracht wordt is 1 januari 2017.

Raadsvoorstel - Grenscorrectie Meerstad

Argumenten en afwegingen

Wij stellen voor om de nieuwe grens tussen de huidige gemeenten Slochteren en Groningen vorm te geven langs de lijnen op de volgende kaart (zie eveneens de bijlage):

Deze kaart is een vertaling van een aantal uitgangspunten.

1. De nieuwe grens volgt zoveel mogelijk de lijnen van de grondexploitatie c.q. eigendomspositie gemeente Groningen.
2. De bebouwde kom van Harkstede en Lageland blijven Slochters, en daarmee ook een beperkt deel van het exploitatiegebied Meerstad (specifiek het gebied ten Oosten van de Hamweg en achter "Two Brothers") valt buiten de grenscorrectie en blijven dus Slochters.
3. Voor bestaande wegen is het beheer het uitgangspunt geweest. Daar is er voor gekozen de percelen zo veel mogelijk in dezelfde gemeente te laten vallen als de weg waar ze aan liggen.

Beide colleges komen tot dit voorstel nadat er twee opties nader zijn verkend, namelijk een grenscorrectie op basis van voornamelijk exploitatiegebied en op basis van het gehele plangebied. Grofweg kan worden gesteld dat het ene met het dorp Harkstede/Lageland is (plangebied) en het andere zonder het dorp Harkstede/Lageland (grondexploitatiegebied).

De optie van het plangebied Meerstad, dus met Harkstede, valt primair af omdat een nieuwe gemeente gevormd uit Hoogezand-Sappemeer, Menterwolde en Slochteren hierdoor minder dan 60.000 inwoners zou bevatten. Voor de betrokkenen gemeenten vormt 60.000 inwoners de ondergrens van een nieuwe gemeente.

Raadsvoorstel - Grenscorrectie Meerstad

Daarnaast blijkt uit een dorpenronde in de gemeente Slochteren dat er een grote voorkeur bestaat om zoveel mogelijk als totale gemeente Slochteren over te gaan naar een nieuwe gemeente. Overigens zou het trekken van een nieuwe grens op basis van het plangebied buiten het bestek van een grenscorrectie vallen. Een grenscorrectie is mogelijk tot 10% van het aantal inwoners. En op dit moment woont ongeveer 1/5 van de inwoners van Slochteren in Harkstede. We zouden dan in een complexere en meer tijdrovende herindelingsituatie terecht komen.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

Een grenscorrectie van Meerstad betekent voor inwoners van voornamelijk Meerstad en een beperkt deel van Harkstede en Lageland dat zij naar een nieuwe gemeente overgaan. Dit vereist een duidelijke communicatie over de gevolgen van de grenscorrectie. Dit doen we onder meer door middel van een directe bewonersbrief, een informatiebijeenkomst en toegankelijke informatie (in vraag –antwoord vorm), ook voor mensen die niet op de bijeenkomst aanwezig kunnen zijn. Daarnaast is er vanaf 1 december 2015 tot en met 26 januari 2016 de (formele) mogelijkheid om reacties en zienswijze op dit ontwerpvoorstel te geven. Mede aan de hand van de inbreng daarvan wordt een definitief voorstel gedaan. Ook na de inspraakperiode communiceren we over wat we met de zienswijzen gedaan hebben en koppelen weer terug wat het definitieve besluit is. In aanvulling hierop zal er ook individueel aandacht zijn voor de inwoners die straks bij Groningen horen. Waar nodig zullen we individuele gesprekken voeren om te bekijken wat de effecten zijn van de overgang en hoe een en ander zo soepel mogelijk kan verlopen.

Financiële consequenties

De grenscorrectie heeft voor Groningen en Slochteren de volgende rechtstreekse financiële gevolgen voor beide gemeenten. De uitkering gemeentefonds voor de gemeente Groningen zal toenemen, de uitkering voor de gemeente Slochteren zal dalen. Het gemeentefonds is kosten georiënteerd. Een uitbreiding van een gemeente leidt tot hogere kosten, waarvoor een vergoeding wordt ontvangen via het gemeentefonds. Een inkrimping van een gemeente leidt tot lagere kosten, waardoor de inkomst vanuit het gemeentefonds daalt.

Een indicatieve berekening van de financiële gevolgen op basis van de voorgestelde grenscorrectie leidt tot de volgende verandering in de inkomsten vanuit het gemeentefonds (op basis van de verdeelsleutel 2015, stand septembercircularisatie 2014).

gemeente Groningen + € 1.189.000,--
gemeente Slochteren - € 1.189.000,--

Gemeentefonds	€ 776.000,--
Uitkering sociaal domein	€ 413.000,--

Naast de mutaties in het gemeentefonds treden er ook mutaties op in belastingopbrengsten en tariefopbrengsten voor bijvoorbeeld riolering. Bij de rioolheffing en reinigingsrechten is sprake van 100% kostendekkendheid. Voor een gemeente levert een mutatie hierin daardoor in principe geen voor- of nadeel op. Daarnaast gaan de opbrengsten vanuit bouwleges over naar de gemeente Groningen.

Iedere gemeente stelt zijn eigen tarieven vast. Hierdoor wijken deze tarieven voor inwoners van beide gemeenten af.

Slochteren heeft vanaf 1 januari 2017 te maken met frictiekosten, uitgaven op de begroting van de gemeente die niet meer gedekt worden door de inkomsten uit het gebied dat naar Groningen over is gegaan. Om in dit nadeel te kunnen voorzien is afgesproken dat Slochteren de beschikking houdt over de volledige balansreserve (reserve Meerstad), geraamd op € 2,1 miljoen op 1 januari 2017, de datum van effectivering van de grenscorrectie. Hoewel Groningen geen personeel overneemt van Slochteren worden er wel afspraken gemaakt om personeel van Slochteren dat betrokken was bij Meerstad mee te laten solliciteren bij vacatures bij de gemeente Groningen. Als er straks mensen overgaan, betekent dit een beperking van de frictiekosten voor Slochteren.

Raadsvoorstel - Grenscorrectie Meerstad

Eventuele kosten voor het op het afgesproken peil brengen van de openbare infrastructuur kunnen hier ook uit worden gedekt.

We stellen voor dat Groningen alle eigendommen van de gemeente Slochteren in het gebied overneemt tegen de boekwaarde op 31 december 2016 (circa € 4 miljoen). Daarmee kan de waarde van deze eigendommen op de balans van Slochteren tot nul worden teruggebracht. Verder zullen er over en weer geen financiële verrekeningen hoeven plaats te vinden.

Na definitieve besluitvorming over de grenscorrectie in maart 2016 zullen de financiële gevolgen meegenomen worden bij het opstellen van de gemeentebegroting 2017.

De grenscorrectie gaat gepaard met incidentele kosten als gevolg van bijvoorbeeld het informeren van bewoners, zoals het inregelen van de gemeentelijke administratie. Voor dergelijke kosten, wordt in tegenstelling tot bijvoorbeeld bij een herindeling, geen vergoeding ontvangen vanuit het rijk. Groningen en Slochteren betalen ieder hun eigen deel en 50/50 voor de gezamenlijke kosten. In de ontwerpbegroting 2016 van de gemeente Groningen is daarvoor een budget van 150 duizend euro gereserveerd.

De grenscorrectie zal ook gevolgen hebben voor de bewoners van Meerstad, omdat ze onder een ander regime zullen gaan vallen. Op basis van een eerste inventarisatie concluderen we dat de precieze gevolgen afhankelijk zullen zijn van de individuele situatie en dat er niet in algemene zin conclusies kunnen worden getrokken.

Daarnaast gaat de verandering pas op 1 januari 2017 in en is de situatie zo dat het beleid van dat moment relevant zal zijn; dat maakt het nu ook lastiger om een richtinggevende uitspraak te doen. Ook zullen voor specifieke situaties (als voorbeeld, de WMO) aanvullende individuele gesprekken worden georganiseerd om de overgang goed te kunnen begeleiden.

In algemene zin gaan we ervan uit dat het voor de bewoners als totaal niet duurder of goedkoper zal worden, maar nogmaals dat zal per individu verschillen.

Overige consequenties

Doordat er gekozen is voor het trekken van een grens langs lijnen van de grondexploitatie hebben we in zeker zin een "onnatuurlijke" scheidslijn in het gehele plangebied gecreëerd. Want in de praktijk blijft er een grote mate van overlap tussen Meerstad e.o. en Harkstede e.o. bestaan. Dit zowel in termen van mogelijke concurrentie (woningbouw, commerciële voorzieningen etc.) als in bijvoorbeeld wederzijds gebruik van de voorzieningen. Met andere woorden: Meerstad en Harkstede blijven voor een deel communicerende vaten en als gezamenlijke overheden is het uitgangspunt ook een integrale ruimtelijke ontwikkeling.

We stellen voor om de afspraken over de ruimtelijke ontwikkeling van Meerstad en Harkstede vast te leggen in een Bestuursvereenkomst. Voor de definitieve besluitvorming in uw raad over de grenscorrectie Meerstad zal dit nader worden uitgewerkt.

Enkele essentiële elementen van de op te stellen bestuursvereenkomst zijn als volgt.

In de bestuursvereenkomst worden de structuurvisie Harkstede 2022 (vanuit Slochteren) en de Ontwikkelstrategie Meerstad erkend als basis voor de ruimtelijke ambitie.

In de toekomstige ruimtelijke ontwikkeling zorgen beide gemeenten voor een goede afstemming zowel in ruimte als in tijd. Dat is nodig om de gewenste ruimtelijke kwaliteit te realiseren. Ook het financieel mogelijk maken van plannen wordt dan een inspanning van beide partijen. Overigens biedt de grondexploitatie Meerstad geen ruimte voor financiële bijdragen aan ruimtelijke ontwikkelingen (bij voorbeeld een vaarverbinding tussen beide meren) buiten het exploitatiegebied.

De ruimtelijke ontwikkeling (woningbouw, bedrijven, commerciële en niet-commerciële voorzieningen) in Harkstede en naaste omgeving zal niet concurrerend zijn aan de ontwikkeling van Meerstad.

Raadsvoorstel - Grenscorrectie Meerstad

Als bestaande infrastructuur in Slochteren op een hoger niveau moeten worden gebracht vanwege de ontwikkeling van delen van Meerstad, draagt de Gemeente Groningen (GEMM) bij aan de kosten van deze investering. Daarbij valt te denken aan fiets- of voetpaden of een ander wegprofiel in verband met intensiever gebruik.

Na de grenscorrectie en met een goede Bestuursovereenkomst is er naar onze overtuiging geen Gemeenschappelijke Regeling (GR) en Samenwerking Overeenkomst (SOK) meer nodig, zodat deze per 1 januari 2017 kan worden opgeheven.

Beheer

De openbare infrastructuur in het gebied die overgaat naar Groningen wordt overgedragen in de staat waarin het zich bevindt op 1 januari 2017. De weg Eemskanaal (Zuidzijde) zal op een geëigend niveau worden overgedragen (CROWB). Als voor het moment van overdracht blijkt dat daarvoor nog extra onderhoud nodig is, wordt dat door Slochteren uitgevoerd. De wegen binnen het plan Meerstad die op termijn verdwijnen worden op een veilig niveau overgedragen. Slochteren blijft de overige delen van de openbare infrastructuur onderhouden op het huidige kwaliteitsniveau (minimaal CROWB) tot aan het moment van overdracht.

Vervolg

De verdere besluitvorming verloopt in drie fasen:

Fase 1:

De raden van Groningen en Slochteren stellen gezamenlijk een herindelingsontwerp vast en zenden dit aan Gedeputeerde Staten van Groningen (behoeft niet in stemmen). Als gevolg van artikel 2, eerste lid, Wet Arhi worden bij dit ontwerp één of meer kaarten gevoegd, waarop de wijzigingen van de gemeentegrenzen zijn aangegeven. Het ontwerp wordt door de colleges van beide gemeenten gedurende acht weken ter inzage gelegd op het Stad en gemeentehuis. Een ieder kan over dit ontwerp zijn zienswijze kenbaar maken aan het gemeentebestuur.

Fase 2:

Na afloop van de periode van acht weken, kunnen de gemeenteraden, na beoordeling van eventueel ingediende zienswijzen, besluiten de herindelingsregeling definitief vast te stellen. Belangrijk is dat beide raden tot gelijkluidende besluiten komen. Dit staat voor de raadsvergaderingen van maart gepland.

Fase 3:

De vastgestelde herindelingsregeling zal overeenkomstig artikel 5, derde lid, Wet Arhi door gedeputeerde staten aan de minister gezonden tezamen met de zienswijze van gedeputeerde staten. De Wet Arhi regelt in artikel 2, tweede lid, dat gedeputeerde staten uiterlijk twee maanden na de vaststelling van de herindelingsregeling een beschrijving vaststellen van de grenzen die zijn aangegeven op de bij de herindelingsregeling gevoegde kaart of kaarten. Omdat de Wet Arhi in artikel 1, eerste lid, onder h bepaalt dat de datum waarop een herindeling ingaat altijd 1 januari van een jaar moet zijn, zal de grenscorrectie per 1 januari 2017 kunnen ingaan.

Het is van belang om fase 2 af te ronden voordat er sprake is van een herindeling van Slochteren met Hoogezand-Sappemeer en Menterwolde. Zodra hiervoor een ontwerpvoorstel wordt ingediend kan er niet gelijktijdig een besluitvormingsproces voor een grenswijziging lopen.

Raadsvoorstel - Grenscorrectie Meerstad

Het besluitvormingsproces ziet er in beide gemeenten dan als volgt uit:

Slochteren	Groningen
13 oktober ontwerpvoorstel grenscorrectie in college B&W Brief richting inwoners	13 oktober ontwerpvoorstel grenscorrectie in college B&W Brief richting inwoners
14 oktober persmoment	14 oktober persmoment
15-29 oktober communicatie + gebied in	15-29 oktober communicatie + gebied in
12 november raadscommissie	november raadscommissie
26 november raadsvergadering	25 november raadsvergadering
1 december-26 januari ter inzagelegging	1 december-26 januari ter inzage legging
9 februari 2016 bespreking college definitief voorstel	9 februari bespreking college definitief voorstel
16 februari vaststellen college B&W definitief voorstel	16 februari vaststellen college B&W definitief voorstel
Maart definitief voorstel in de raadscommissie	Maart definitief voorstel in de raadscommissie
Maart definitief voorstel in de raad	Maart definitief voorstel in de raad
Provincie/herzien kadaster	Twee maanden (geen effect op besluit)
Effectuering grenscorrectie	1 januari 2017

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

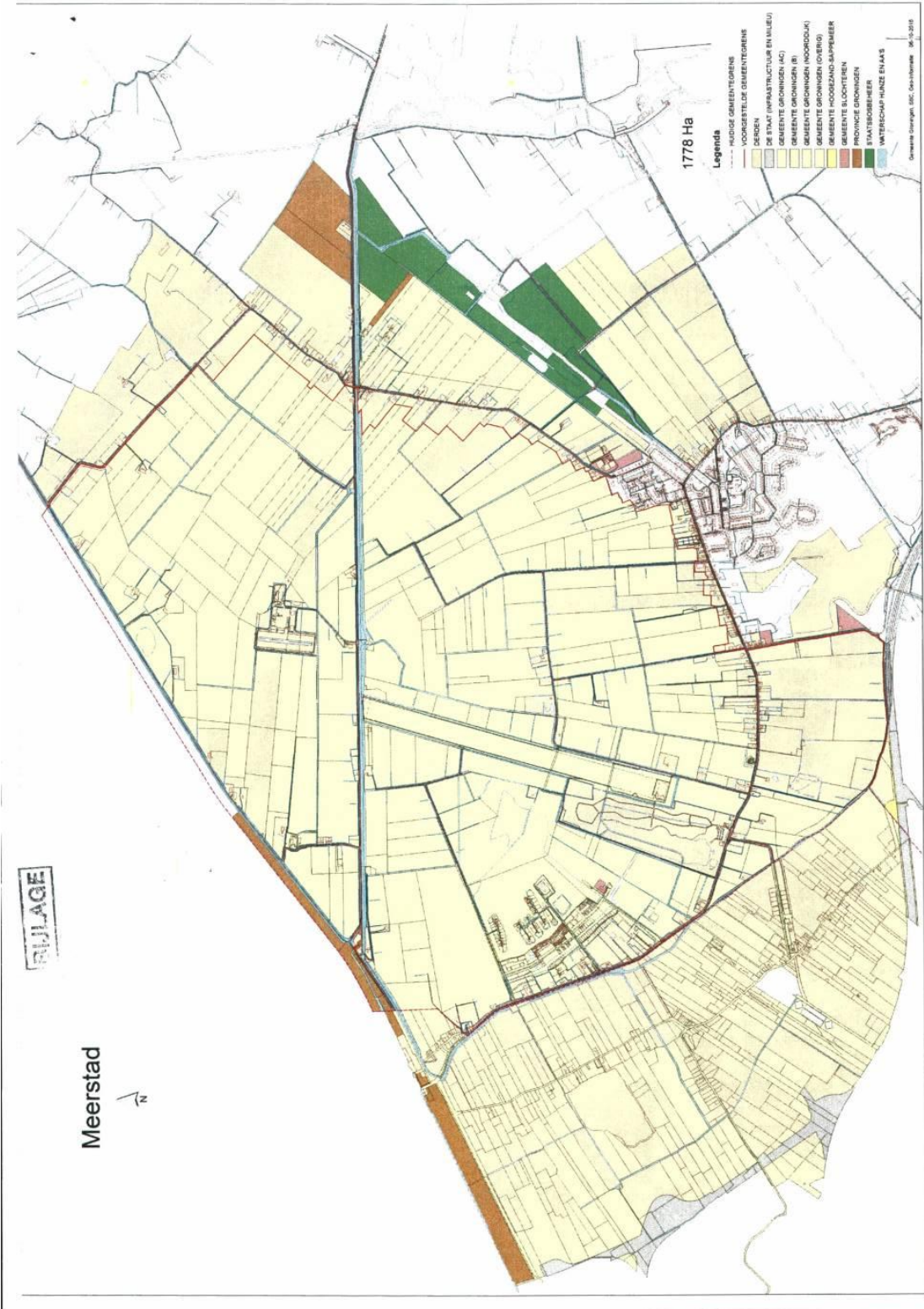
de burgemeester,
Peter den Oudsten

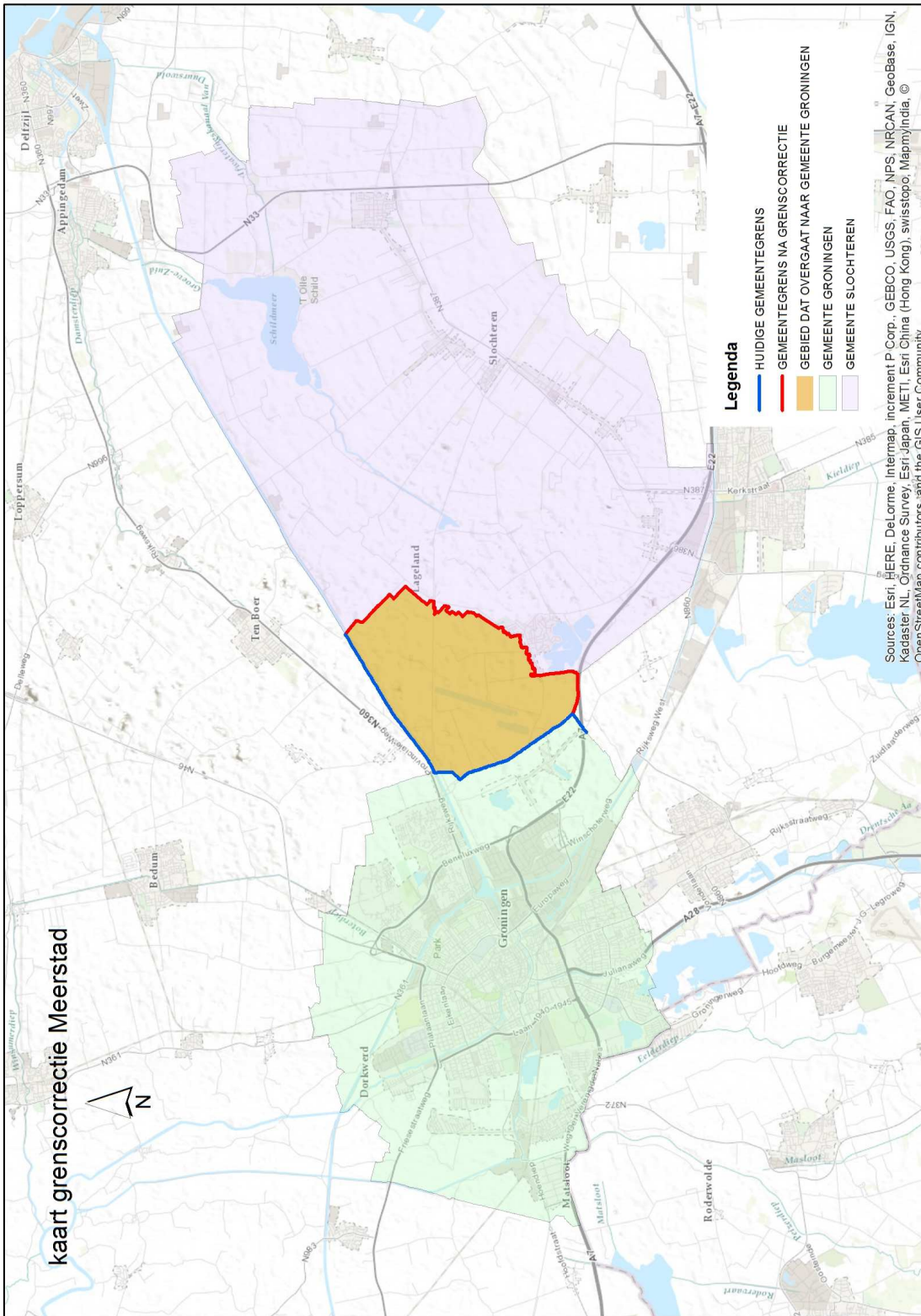
de secretaris,
Peter Teesink

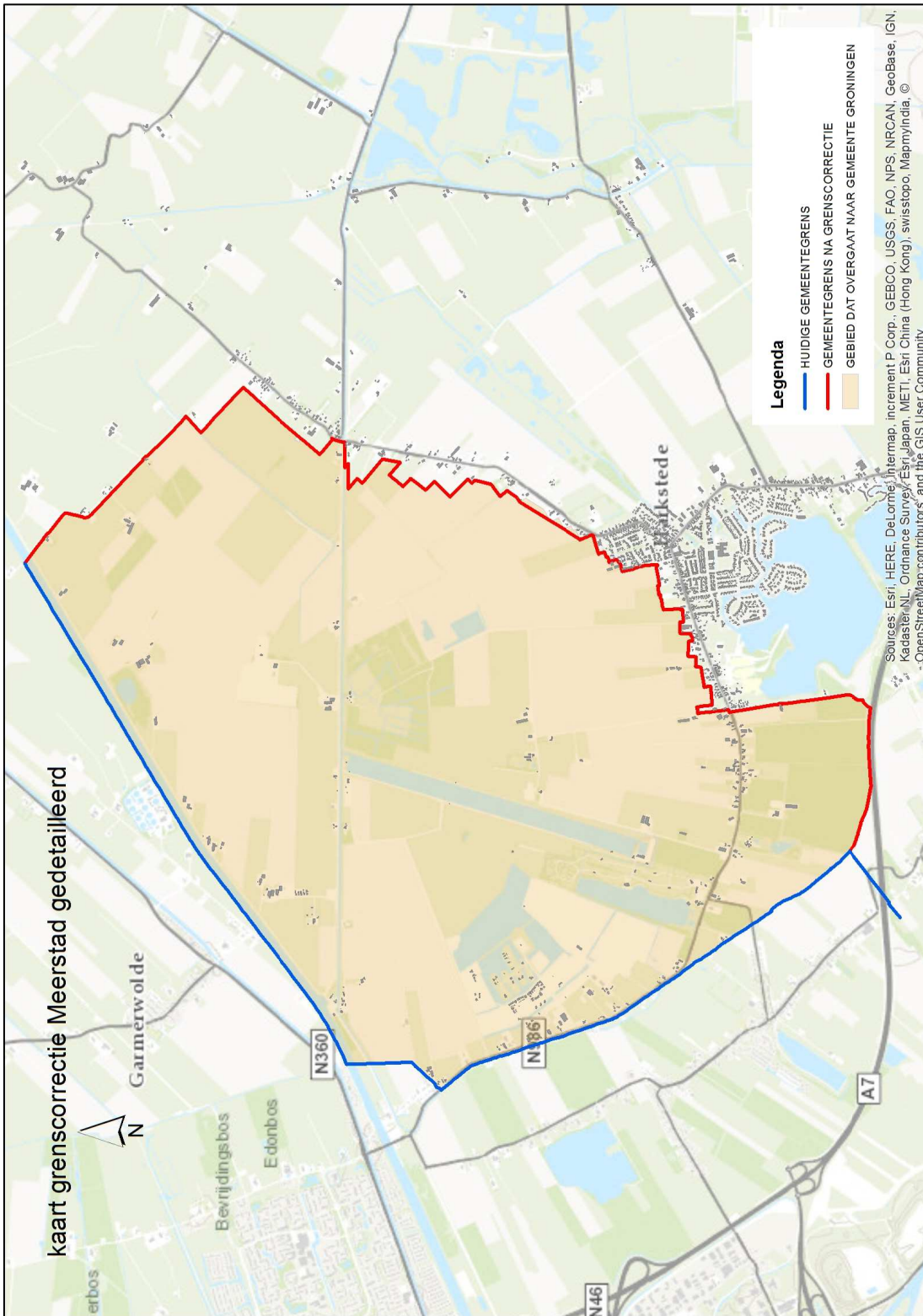
Raadsvoorstel - Grenscorrectie Meerstad

Bijlage - Meerstad kaartje 1

Bijlage - Meerstad kaartje 2

Bijlage - Persbericht Grenscorrectie Meerstad

GEMEENTE SLOCHTEREN

Woensdag 14 oktober 2015

Groningen en Slochteren:

Overeenstemming over grenscorrectie Meerstad

Op dinsdag 13 oktober 2015 hebben de colleges van B&W van de gemeenten Groningen en Slochteren een voorlopig besluit genomen tot een grenscorrectie van Meerstad. De grenscorrectie betekent voor de inwoners van Meerstad en voor een beperkt deel van de inwoners van Harkstede en Lageland dat zij naar de gemeente Groningen overgaan. De inwoners van Meerstad en omgeving zijn hierover vanochtend met een persoonlijke brief geïnformeerd en uitgenodigd voor een informatiebijeenkomst op 27 oktober 2015 in de Meerroversschool. De effectuering van de grens is op 1 januari 2017.

De gemeenten zijn goede burens en er is altijd sprake geweest van een open en constructief overleg met aandacht voor de ruimtelijke positie van Meerstad en Harkstede, de gezamenlijke ambities, de positie van de inwoners en het streven naar goede communicatie.

De commissie Jansen heeft in 2013 over de bestuurlijke toekomst van de provincie Groningen het rapport 'Grenzeloos Gunnen' gepresenteerd. De commissie adviseert de grens tussen Groningen en Slochteren logischer te laten verlopen, zodat het Meerstadgebied niet meer versnipperd is tussen twee gemeenten. Door Meerstad, zowel financieel als bestuurlijk in één hand te brengen en het grondgebied van Meerstad toe te voegen aan de stad Groningen, zal dit de efficiency en duidelijkheid bevorderen.

Noot voor de redactie:

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Arda Klijnsma, woordvoerder college B&W van Groningen, telefoon: 06 46 26 11 20 of Karin Elverding, communicatieadviseur gemeente Slochteren, telefoon: 06 29 06 81 07.

Collegedebrief - Voortgangsrapportage toekomstvisie A-kwartier

Onderwerp Voortgang Toekomstvisie A-kwartier

Steller Guust Baartmans

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 14 050   Bijlage(n) 1   Ons kenmerk 5315090
Datum 28-10-2015   Uw brief van   Uw kenmerk

Geachte heer, mevrouw,

Begin april 2015 hebben we u per brief (#4942103) geïnformeerd over het vervolgproces voor de toekomst van het A-kwartier. Zoals daarbij is aangegeven is de aanpak gericht op drie parallelle sporen:

1. Continue aanpak overlast en drugs
2. Opstellen toekomstperspectief met alle direct betrokkenen van het A-kwartier
3. Uitwerking en borging (waaronder de planologische kaders en een mogelijk uitvoeringsprogramma)

Op 30 april 2015 is met belangstellenden en raadsleden een informele startbijeenkomst gehouden. In nauwe samenspraak met bewoners, ondernemers, eigenaren wordt intensief gewerkt aan een toekomstperspectief voor het noordwestelijk deel van de binnenstad. Door betrokkenen zijn uiteenlopende ideeën voor de toekomst van de buurt ingebracht.

Dit moet resulteren in een toekomstperspectief dat kaders biedt voor de gewenste ontwikkeling en daarmee concrete handvatten biedt aan alle betrokkenen. Aansluitend zal een agenda voor de periode 2016-2020 met voorstellen en maatregelen worden opgesteld. Een agenda met voldoende flexibiliteit om op ontwikkelingen en ervaringen in te spelen en wordt op regelmatige basis geactualiseerd.

Wij willen u graag informeren over de voortgang van dit proces.

Uitgangspunten Bestemmingsplan Vishoek-Hoekstraat-Muurstraat

Zoals reeds bij het Voorbereidingsbesluit op 18 februari 2015 is aangegeven gelden de volgende uitgangspunten:

- Prostitutie in Vishoek, Hoekstraat en Muurstraat wordt per 1 januari 2016 beëindigd
- Seksinrichtingen in de Vishoek, Hoekstraat en Muurstraat worden via een partiële herziening van het bestemmingsplan Binnenstad wegbestemd
- Gestreefd wordt naar een woningaanbod voor verschillende doelgroepen: alleenstaanden, gezinnen en ouderen, die bewust kiezen voor wonen in een van de mooiste delen van de historische binnenstad. Uitbreiding van kamerverhuur wordt daarom niet toegestaan, voor nieuw te realiseren woningen geldt een minimaal oppervlak van 50 m² GBO.

De uitgangspunten voor het nieuw op te stellen bestemmingsplan treft u aan als bijlage bij deze notitie.

Toekomstvisie A-kwartier

Het gebied

De toekomstvisie richt zich op het noordwestelijke deel van de binnenstad van Groningen: van de Noorderhaven en Lopende Diep tot aan de Vismarkt en de Brugstraat. Van de Hoge der A tot aan de Oude Boteringestraat, uitgezonderd het gebied wat ligt tussen Zwanestraat, Stoeldraaierstraat, Vismarkt en de Guldenstraat. We noemen dit het A+-kwartier. De focus ligt op een kleiner gebied. In dit gebied liggen de Derde, Vierde en Vijfde Drift, de Vishoek, de Hoekstraat, de Muurstraat en de Visserstraat.

Voor de toekomstvisie is de RUG als partner van groot belang. De RUG streeft naar een andere invulling en renovatie van het Harmoniegebouw. Door de aangrenzende straten De Laan, de Uurwerkersgang, de Turfmolenstraat en de Kleine en Grote Kromme Elleboog te betrekken in de toekomstvisie kan hierop worden ingespeeld.

Wonen en werken

In het plangebied wonen ca. 3.500 bewoners. Bijna 65 procent is jonger dan 30 jaar. Dit bepaalt voor een groot deel het karakter van de buurt. Dit wordt door niet iedereen als positief ervaren. Vanuit het oogpunt van duurzame gebiedsontwikkeling is het wenselijk dat de balans met andere doelgroepen hervonden wordt.

Dit deel van de binnenstad kent een relatief grote verscheidenheid aan economische activiteiten:

- sterke vertegenwoordiging van het kleinbedrijf; de directe betekenis voor de wijk is relatief groot; de kleinschalige bedrijven gedijen goed in het binnenstedelijke milieu; verwacht mag worden dat er tussen bedrijven synergetische relaties zijn; een deel van de bedrijven zijn naar buiten gericht en/of moeten het hebben van de passant
- opvallend is dat de vrije beroepen goed vertegenwoordigd zijn in de wijk,

Collegebrief - Voortgangsrapportage toekomstvisie A-kwartier

Bladzijde 3 van 7

- de wijk biedt plaats aan een aantal gerenommeerde IT-bedrijven
- de verscheidenheid aan horeca zaken is relatief groot; opvallend zijn de vele daghoreca zaken aan de doorgaande fietsroutes en een concentratie aan het Uurwerkersplein en de Grote Kromme Elleboog)
- op dit moment biedt de wijk nog plaats aan werkruimten voor ca. 80 prostituees; dit stopt eind 2015
- de RUG is met Academie- en Harmoniecomplex alsmede met het vele verspreide bezit sterk in de wijk vertegenwoordigd; de directe betekenis voor de wijk is minder duidelijk
Voor een uitgebreide beschrijving wordt verwezen naar het Bestemmingsplan Binnenstad

De wijk is bij uitstek geschikt voor kleinschalige bedrijven met een duidelijke relatie met de stad zoals bijvoorbeeld ambachtelijke werkplaatsen met een etalage- en verkoopfunctie. Deze 'ambachten 2.0' dragen bij aan een prettig 'leefstraat milieu' met een positieve uitstraling naar de buurt.

De wijk biedt vele mogelijkheden voor kleinschalige bedrijvigheid. Naast de genoemde werkplaatsen is de wijk geschikt voor start-ups bedrijvigheid. Door de synergie met de aanwezige faculteiten van de RUG ligt hier een win-win situatie in 't verschieft.

Toekomstvisie wordt gebaseerd op ideeën en initiatieven vanuit de buurt

Uitgangspunt bij het opstellen van de toekomstvisie is dat allereerst goed wordt geluisterd naar wat er leeft in de buurt en welke ideeën men heeft over de toekomst van de eigen woon- en werkomgeving. Wij werken dus niet van tevoren voorstellen uit om die vervolgens aan de buurt voor te leggen. Wij nodigen juist bewoners, eigenaren en ondernemers actief uit om met ideeën en voorstellen te komen. Daarmee wordt de basis voor de gebiedsvisie gelegd door bewoners, ondernemers en eigenaren.

Sinds begin april 2015 wordt intensief overleg gevoerd met bewoners, ondernemers en eigenaren. Vanuit de bewonersvereniging A-kwartier is een werkgroep ingesteld waarmee zeer regelmatig wordt overlegd over de uitwerking van de ingebrachte ideeën en voorstellen tot concrete maatregelen. Ook andere maatschappelijke organisaties (Vrienden van de stad, Stichting Promotie Centrum, e.a.) worden steeds uitgenodigd voor bijeenkomsten en excursies.

Collegiebrief - Voortgangsrapportage toekomstvisie A-kwartier

Bladzijde 4 van 7

Met belangstellenden hebben we inmiddels twee keer door de wijk gelopen om elkaar te laten zien wat goed is, wat beter kan en waar kansen liggen. Ook is in september een excursie naar de binnenstad van Deventer georganiseerd, waar de aanpak vanuit een vergelijkbare situatie tot zichtbaar succes heeft geleid. Met een zeer geanimeerd gezelschap hebben we - na een toelichting op de aanpak en samenwerking tussen partijen - tal van inspirerende voorbeelden bezichtigd. Aan de excursie hebben ook enkele raadsleden en de beide betrokken wethouders deelgenomen.

Ook met de Rijksuniversiteit zijn de eerste gesprekken gevoerd over de afstemming van de ideeën voor het A-kwartier en de toekomstige plannen voor het Harmoniecomplex. Ook met andere stakeholders (o.a. Lefier, Scheepvaartmuseum) wordt binnenkort het overleg gestart.

Contouren van een toekomstvisie

Ideeëngenerator:

Op 8 april, 30 april en 25 augustus hebben we brede bijeenkomsten georganiseerd, hier zijn veel ideeën geopperd. Die zijn weergegeven in de volgende impressie:

Al deze ideeën kunnen worden samengevat in drie centrale thema's, resp. ambities:

- I. Realisatie van groene leefstraten
- II. Kleinschalige bedrijvigheid
- III. Mix van bewoners

I. Groene leefstraat

Met uitstraling, duurzaamheid, kwaliteit, en ruimtelijke samenhang kunnen we een gezonde en veilige leefomgeving maken. Dit kan bijvoorbeeld door:

- meer groen in de straten
- versterken van het verblijfskarakter van straten
- verbinden, als een lint aan elkaar, van straten met verblijfskwaliteit
- toepassen van duurzame materialen
- toepassen van lichte kleuren voor meer reflectie
- toepassen van sfeervolle verlichting
- uitbreiden van stallingmogelijkheden voor fiets en auto
- meer gebruik maken van de beschikbare openbare ruimte door het reguleren van de toegang voor het gemotoriseerde verkeer

II. Kleinschalige bedrijvigheid

Met een levendige mix van kleinschalige bedrijvigheid willen we de economische betekenis vasthouden en zo mogelijk versterken. Dit kan bijvoorbeeld door:

- kansen bieden aan kleinschalige bedrijven met een positieve uitstraling naar de buurt zoals open ateliers, werkplaatsen en ambachten 2.0
- kansen bieden aan innovatieve en actieve sectoren en bedrijvigheid, zoals start-ups
- bieden van werkruimte en faciliteiten aan pas afgestudeerden zodat de mbo, hbo en wo student aan de stad wordt verbonden (versterkt ook de kennisinfrastructuur),
- inspelen op actuele ontwikkelingen (bijvoorbeeld het stimuleren van betaalbare slaapgelegenheden: B&B),
- zorgen voor het hierbij passende aantrekkelijke vestigingsklimaat.

groene LEEFSTRAAT lichte bedrijvigheid uitbreiding OPENBARE
RUIMTE meer fietsenstallingen mix van bewoners mix van functies
AUTOLUW bezonning hoog bouwen invulling eengezinswoningen
FIETSENSTALLINGEN inpandig terras horeca openingstijden
VENSTERTIJDEN harmoniecomplex SHARED SPACES VERBLIJFSTRAAT
handhaving gemeente geen museum LEEFBAAR WERKBAAR
WOONBAAR fraaie woonboten dure appartementen SAMENWERKEN
RIJKSUNIVERSITEIT GRONINGEN universitair medisch centrum
 groningen parkeer effecten STEGEN openen of sluiten LEEGSTAND
 krakers jongeren starters betaalbare woningen TREKPLEISTER
 toerisme kinderdagverblijven SFEER minder steng rozenstraat niet te
 algemeen KLEINE INITIATIEVEN blauwe regen VOORZIENINGEN
 voor gezinnen sociale diversiteit kleine plekjes bestrijden drugsoverlast
 wandelroute MINDER STUDENTENPANDEN profiel diepenring
 aanpassen WANDELEN LANGS GRACHT goede fietsenstallingen
 bankjes TOEGANKELIJKHEID kinderwagen rollator meer kleur GROEN
voortgang van de 4e en 5e april, 30 april en 25 augustus 2015 door de Voorzitter, rapporteurs en onderzoekers van het
toekomstvisie A-kwartier. Het rapport is een voorlopige versie en kan nog wijzigingen ondergaan.

Collegiebrief - Voortgangsrapportage toekomstvisie A-kwartier

Bladzijde 5 van 7

III. Mix van bewoners

Met de ambitie wonen voor diverse doelgroepen willen we de eenzijdige bewoning (studenten) meer in balans brengen met andere doelgroepen.

Dit kan bijvoorbeeld door:

- vergroten van divers woningaanbod, met kleinschalige woningen voor eenoudergezinnen; woningen met een extra slaapkamer voor als de kinderen langskomen,
- inspelen op de groei van thuiswerken, met een extra slaap- of werkkamer met hoge snelheid internet verbinding
- inspelen op de behoefte aan pied-à-terre woningen; kleine woningen met hoog voorzieningenniveau,
- de voorzieningen die gevraagd worden op peil brengen en houden.

Kansen en bedreigingen

We zien de volgende kansen voor het A+-kwartier

- Functies met duidelijke relatie met de stad (ambachten 2.0)
- Aantrekkelijkheid vergroten (drift als inkijk; herstel gangen; aankleden openbare ruimte)
- Openbare ruimte als groene verblijfsruimte/groene verbindingroute
- Synergie door mix van functies: wonen, werken, studeren, leisure
- Toename waarde vastgoed (langere termijn)
- Ambities RUG binnenstadscampus: toekomstige invulling en renovatie Harmoniecomplex met aangrenzende ruimte
- Benutten leegkomende ruimten
- Stallingsmogelijkheden (fiets/auto)
- Bouwgroepen (communities voor wonen en werken)

Terwijl rekening moet worden gehouden met de volgende bedreigingen

- Verval door leegstand

Wanneer investeringen achter- of uitblijven, omdat de eigenaren geen vertrouwen hebben in de toekomst van het gebied, onvoldoende mogelijkheden hebben om verbouwplannen te financieren dan wel onvoldoende vertrouwen hebben in de opbrengstmogelijkheden is de kans groot dat de panden leeg komen te staan en niet langer adequaat onderhouden worden. Dit kan snel leiden tot verval van de betreffende panden.

- Overlast

De in het gebied voorkomende overlastsituaties zijn drugsoverlast en overlast ten gevolge van jonge bewoners en bezoekers van de binnenstad.

Drugsoverlast wordt met succes aangepakt door een reeks van maatregelen. Overlast door jonge stadjes en studenten is moeilijker te beperken. De overlast is meer incident gebonden.

Uitwerking routekaart: Van droom naar daad

Voorop staat dat de gebiedsaanpak tot een stevige imagoverbetering van het gebied en daarmee een gunstig investeringsklimaat in de drie straten moet leiden. In de toekomstvisie wordt uitgegaan van een geleidelijke transformatie op basis van een "routekaart voor de toekomst": een procesmatige, meerjarige aanpak, in nauw overleg met alle betrokken partijen.

Collegiebrief - Voortgangsrapportage toekomstvisie A-kwartier

Bladzijde 6 van 7

Investerings in particuliere panden

Het wegvallen van de opbrengsten van de prostitutiepanden zal naar verwachting een transformatie teweegbrengen. Zonder direct regie te voeren wordt ingezet op de bestendiging van een kwalitatief hoogwaardig woon- en leefklimaat.

In verband met onevenredig beslag op gemeentelijke middelen zal de gemeente de prostitutiepanden niet verwerven. Verondersteld wordt dat de perspectieven voor de vastgoedmarkt in het A-kwartier zodanig gunstig zijn dat de huidige eigenaren of hun opvolgers de investeringen in het vastgoed zelf kunnen oppakken binnen een realistisch exploitatiemodel. Dit willen we actief stimuleren en ondersteunen.

Hiermee wordt momenteel onderzocht hoe ver- en nieuwbouw zo goed mogelijk kan worden ondersteund door bijvoorbeeld het vergunningentraject optimaal te begeleiden en door een samenwerkingsverband met de verschillende eigenaren in te richten. Tevens worden de mogelijkheden van een stimuleringsregeling onderzocht.

Naast de realisatie van een mix van wonen en werken voor uiteenlopende doelgroepen wordt de mogelijkheid om fietsen binnen de panden te stallen betrokken.

Met enkele eigenaren en/of hun adviseurs wordt overleg gevoerd over de voorbereiding van de eerste concrete renovatieplannen in de Vishoek, Hoekstraat en Muurstraat binnen de genoemde uitgangspunten voor de ontwikkeling van het gebied.

De eerste (ver-)bouwinitiatieven tekenen zich af. Voor de panden Muurstraat 19-21 (vml. seksshop) en Hoekstraat 39 zijn bouwplannen ingediend voor een omgevingsvergunning.

Naar verwachting zal voor het eind van het jaar worden gestart met de renovatie van Muurstraat 19-21 voor een tweetal woningen.

Investerings in het publieke domein

Met de bewonerswerkgroep A-kwartier worden de komende maanden de concrete vertaling, haalbaarheid, prioriteitsstelling en rolverdeling bij de realisatie van de voorstellen voor de inrichting van de openbare ruimte uitgewerkt. Waar mogelijk wordt hierbij aangesloten bij reeds gepland onderhoud in de openbare ruimte zoals.

- Aanpak/aanleg voorzieningen (riool, energie, e.d.) voor de woonschepen aan de Noorderhaven (in uitvoering)
- Herinrichting/herprofilering Diepenring
- Herstraten rijbaan De Laan en Vijfde Drift Noorderhaven (volgens concept programma 2016)

Voor de inrichting van de groene leefstraten, speelplekken, etc. worden concrete voorstellen uitgewerkt. Tevens wordt aandacht besteed aan tijdelijke maatregelen om te voorkomen dat de buurt door leegstand zou verloederen.

Omstreeks de jaarwisseling leggen wij uw raad een routekaart voor die ook een globaal inzicht in de kosten zal geven

Flankerende maatregelen

Uitstapprogramma prostitutie

Aan de prostituees die willen uitstappen uit het métier wordt begeleiding en ondersteuning aangeboden. Wij hebben Terwille en MJD ingeschakeld om hieraan uitvoering te geven.

Hiermee is medio 2015 gestart. Over de uitvoering van dit programma zal afzonderlijk worden gerapporteerd.

Collegiebrief - Voortgangsrapportage toekomstvisie A-kwartier

Bladzijde 7 van 7

Openbare orde en veiligheid

Wij streven naar een duurzaam en aantrekkelijk woon- en leefklimaat in het A-kwartier. Dit is essentieel voor het vertrouwen van de (huidige en toekomstige) eigenaren, ondernemers en bewoners die worden uitgedaagd in hun panden te investeren. De taxaties van het vastgoed vallen op dit moment relatief laag uit door de aanwezigheid van de prostitutie in de straten. Commerciële partijen (makelaars, investeerders, banken) mogen het vastgoed niet zonder meer waarderen op grond van een optimistische toekomstverwachting, met een neerwaarts effect op de investeringsruimte/-bereidheid.

Zodra de meeste panden zijn gerenoveerd en nieuwe functies huisvesten en de openbare ruimte hier en daar is verbeterd, mag worden aangenomen dat de overlast aanzienlijk zal verminderen. Daartoe wordt afgestemd tussen de concrete voorstellen uit de Toekomstvisie (*in voorbereiding*) en de maatregelen openbare orde en veiligheid. Dit zal ook met de bewoners en andere belanghebbenden worden afgestemd.

Door ook na het vertrek van de prostitutie een verhoogde en effectieve inzet op de aanpak van de overlast te continueren kan het vertrouwen van de markt in de toekomst van dit gebied worden bestendig. Een voorstel over de voortzetting van de aanpak van de overlast zal separaat aan uw raad worden voorgelegd.

Communicatie

Naast het intensieve overleg met bewoners, eigenaren en andere stakeholders worden de volgende activiteiten voorbereid:

- Voor het gebied wordt - zo mogelijk gezamenlijk met bewoners en eigenaren - een campagne uitgewerkt om de imagoverandering van het gebied te promoten
- De bewonersvereniging A-kwartier verzorgt tijdens Let's Gro enkele rondleidingen door de buurt. Indien mogelijk worden daarbij de eerste verbouwplannen gepresenteerd
- Feestelijke start renovatie Muurstraat 19/21, eind 2015, als aftrap voor de transformatie van het A+-kwartier

Vervolgstappen

- Presentatie concept gebiedsvisie met 'routekaart' voor maatregelen 2016-2020 - dec. 2015
- Ontwerp bestemmingsplan Vishoek-Hoekstraat-Muurstraat in procedure - jan. 2016
- Voortzetting maatregelen openbare orde en veiligheid - jan. 2016
- Vaststelling gebiedsvisie met 'routekaart' voor maatregelen 2016-2020 - voorjaar 2016
- Vaststelling bestemmingsplan Vishoek-Hoekstraat-Muurstraat - Q2 2016

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Peter Teesink

Collegiebrief - Voortgangsrapportage toekomstvisie A-kwartier

BIJLAGE

Uitgangspunten bestemmingsplan Vishoek, Hoekstraat en Muurstraat

Inleiding

Met ingang van 1 januari 2016 wordt de prostitutie in het A-kwartier beëindigd. Per die datum treedt de wijziging van bijlage 10 (Aanwijzingsbesluit (concentratie-) gebieden prostitutie-inrichtingen, escortbedrijven en seksinrichtingen) van de Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Groningen 2009 (APVG) in werking. Vanaf dat tijdstip is het exploiteren van een prostitutie-inrichting uitsluitend nog toegestaan in het Concentratiegebied Centrum Zuid-West / de Nieuwstad. De verleende exploitatievergunningen voor prostitutie-inrichtingen in de Vishoek, Hoekstraat en Muurstraat vervallen met ingang van die datum.

De beëindiging van de prostitutie is aanleiding voor een wijziging van het bestemmingsplan. Een nieuw bestemmingsplan moet uitnodigen tot nieuwe initiatieven, maar moet tegelijkertijd voorkomen dat door een ongewenste invulling van de leegkomende prostitutiepanden er opnieuw leefbaarheidsproblemen ontstaan (bijvoorbeeld door omzetting van deze panden in kamerverhuur). Het op 26 november 2014 vastgestelde bestemmingsplan Binnenstad biedt onvoldoende mogelijkheden om hierop te sturen. Bovendien is bij de vaststelling van dit bestemmingsplan besloten de prostitutiepanden voorlopig nog positief te bestemmen en hebben deze op de verbeelding (kaart van het bestemmingsplan) de aanduiding 'seksinrichting' gekregen (dit in afwachting van de uitspraak van de Raad van State over bijlage 10 van de APVG). Ook dit moet nu worden aangepast.

Met het nieuwe bestemmingsplan wordt uitvoering gegeven aan de Woonvisie, die de gemeenteraad op 24 juni 2015 heeft vastgesteld. In de visie is beleid ontwikkeld om beter te kunnen sturen op kamerverhuur, woningsplitsing en de bouw van kleine appartementen. Hiervoor zijn een aantal nieuwe instrumenten geïntroduceerd, die in het kader van de toepassing van de Huisvestingswet en de Huisvestingsverordening 2015 zullen worden ingezet, zoals een vergunningplicht voor het bouwkundig splitsen van woningen in kleine appartementen, de woonvormingsvergunning en de leefbaarheidstoets. Daarnaast is in de Woonvisie inperking van bestemmingsplanruimte aangekondigd door het opstellen van facetbestemmingsplannen voor specifieke wijken. Met het oog hierop wordt inmiddels gewerkt aan een facetbestemmingsplan voor de schilwijken en de binnenstad. Het bestemmingsplan Vishoek, Hoekstraat en Muurstraat loopt hierop vooruit. De regeling in dit bestemmingsplan zal uniform zijn aan de facetregeling die zal gaan gelden voor de binnenstad.

Huidige planologische situatie

Bestemming

In het huidige bestemmingsplan Binnenstad (vastgesteld 26 november 2014) hebben de prostitutiestraten de enkelbestemming:

- Gemengd – 1 (Muurstraat)
- Gemengd – 2 (Vishoek, Hoekstraat)
- Centrum – 2 (hoekbebouwing Oude Boteringestraat, Oude Kijk in 't Jatstraat, hoek Visserstraat-Vishoek).

Collegebrief - Voortgangsrapportage toekomstvisie A-kwartier

Zie onderstaande uitsnede uit de verbeelding van het bestemmingsplan Binnenstad.

C-2	Centrum - 2
GD-1	Gemengd - 1
GD-2	Gemengd - 2

Binnen de bestemmingen Gemengd – 1 en Gemengd – 2 zijn toegestaan:

- **maatschappelijke en zakelijke dienstverlening** (alleen op de begane grond, tenzij deze functie ook op de verdieping(en) aanwezig is);
- **wonen**, met inbegrip van bijzondere vormen van huisvesting, zoals begeleid wonen, kamerverhuur en logies met ontbijt;
- **detailhandel**, uitsluitend op de als zodanig aangeduide percelen (betreft bestaande detailhandelspanden);
- **horeca** in de categorieën horeca - 1 t/m horeca – 3 of horeca – 5 op de als zodanig aangegeven percelen (betreft bestaande horecapanden);
- **bedrijven** in de categorieën 1 en 2 van de Staat van bedrijfsactiviteiten of, indien als zodanig aangeduid, categorie 3.1 (bestaand categorie 3.1-bedrijf);
- **culturele voorzieningen in de vorm van musea, expositieruimten, ateliers en galerieën**;
- seksinrichtingen, uitsluitend op de als zodanig aangeduide percelen (betreft bestaande seksinrichtingen).

Collegiebrief - Voortgangsrapportage toekomstvisie A-kwartier

Binnen de bestemming Centrum – 2 zijn volgens het geldende bestemmingsplan daarnaast ook **detailhandel** en **daghoreca** toegestaan (zonder dat dit beperkt is tot de bestaande detailhandels- of horecapanden). Wonen is hier alleen op de verdiepingen toegestaan.

Bouwregime

In het huidige bestemmingsplan Binnenstad is voor de straten een gedifferentieerde bouwhoogteregeling opgenomen. De overwegende maximale bouwhoogte is voor de panden in de Vishoek, Hoekstraat en Muurstraat 12 meter, de hierbij in acht te nemen maximale goothoogte is 8 meter. Bij enkele enkellaags panden is dit lager, nl. 8 meter, respectievelijk 4 meter. Op de hoeken met de aanloopstraten is de maximale goothoogte 11 meter en de maximale bouwhoogte 15 meter. De toegestane maximale goot- en bouwhoogte biedt bij enkele prostitutiepanden de mogelijkheid nog een extra bouwlaag toe te voegen. Bouwen op binnenterreinen is in het huidige bestemmingsplan beperkt door het voorschrijven van een maximale bouwhoogte van 4 meter.

Uitgangspunten nieuw bestemmingsplan

- Eén bestemming Gemengd (met uitzondering van de hoekpanden, die de bestemming Centrum kunnen behouden), die een functiemix mogelijk maakt, te weten:
  - woningen
  - maatschappelijke en zakelijke dienstverlening
  - bed en breakfast
  - daghoreca
  - overige horeca alleen voor zover nu aanwezig
  - lichte bedrijvigheid (maximaal categorie 1 en 2 Staat van bedrijfsactiviteiten);
  - culturele voorzieningen zoals musea, expositieruimten, ateliers en galerieën
  - sport
  - recreatie
  - (fiets)parkeervoorzieningen
- De gebruiksoppervlakte van de woningen dient tenminste 50m² per woning te bedragen (met uitzondering van een meergeneratiewoning), met een afwijkingsbevoegdheid voor woningen met een gebruiksoppervlakte van minimaal 40 m²
- Kamerverhuur wordt uitgesloten (met uitzondering van bestaande kamerverhuur), met een afwijkingsbevoegdheid voor andere vormen van bewoning, zoals begeleid wonen of kamerverhuur
- Er wordt een verbod opgenomen op het gebruik van een woning voor bewoning anders dan door een huishouden, met een afwijkingsbevoegdheid voor andere vormen van bewoning, zoals begeleid wonen of kamerverhuur
- De bouwregels voor de percelen die onder het regime maximale bouwhoogte 12 meter / maximale goothoogte 8 meter vallen worden aangescherpt door de maximale bouwhoogte te stellen op 11 meter (dit voorkomt een extra bouwlaag)
- De aanduiding 'seksinrichting' wordt geschrapt, in de planregels wordt een expliciet verbod voor seksinrichtingen opgenomen
- Onderzocht wordt of en in hoeverre een regeling, waarmee stallingsruimte voor fietsen kan worden voorgeschreven, mogelijk en wenselijk is (dit in aanvulling op de regels in het Bouwbesluit).

Ingekomen stukken - Nr. 29 Tekst inspraak raadsie R&W m.b.t. A-kwartier - . . .

Esther Dallinga

Van: Esther Klaver <aeklaver@gmail.com>
Verzonden: dinsdag 17 november 2015 20:26
Aan: Griffie
Onderwerp: Tekst inspraak raadsie A-kwartier 17-11-2015

Geachte leden van de raadscommissie, beste Wethouder en andere aanwezigen,

Graag maak ik namens bewonersvereniging het A-Kwartier gebruik van de mogelijkheid een reactie te geven op de Voortgangsrapportage Toekomstvisie A-Kwartier.

Bijna een jaar geleden hebben we als bewoners het initiatief genomen om met elkaar van gedachten te wisselen hoe we invloed kunnen uitoefenen op de ontwikkeling van de buurt i.v.m. het verdwijnen van de prostitutie per 1 januari 2016. Bij dit verkennend overleg was onze stadsdeelcoördinator Ron Torenbosch op onze uitnodiging aanwezig om ons te helpen onze scope of influence te bepalen.

De gemeente Groningen heeft ons vervolgens uitgenodigd als burgers te participeren in het project Toekomstvisie A-Kwartier. Als bewoners zijn we inmiddels intensief betrokken bij de planvorming en het uitwerken van praktische oplossingen. Dit proces loopt zeer plezierig en inmiddels ook voorspoedig, mede dankzij de bestuurlijke betrokkenheid, waarvoor onze dank. Gemeente en burgers leren van elkaar en dat leerproces is belangrijk: waar ligt de ruimte om als burgers iets op te pakken, wat kun je als gemeente uit handen geven, etc. Een proces van aftasten, maar ook een proces dat meer en meer op gang komt. De eerste opbrengsten maken we tijdens Let's Gro letterlijk zichtbaar en we verwachten op korte termijn nog meer resultaten te boeken.

Onze grootste zorgen waren verloedering van de buurt door leegstand en een explosieve groei van het aantal studenten. Ons beeld is die van een mooie gemixte buurt waar ruimte is voor studenten, gezinnen met kinderen, ouderen, expats, startende ondernemers, etc. We zijn dan ook blij dat de gemeente onze visie deelt en maatregelen heeft genomen om te voorkomen dat de kamers van de dames zondermeer worden omgebouwd tot studentenkamers.

Komende maanden willen we graag op deze voet verder, indien mogelijk met de huidige projectleiders.. Wij hebben er vertrouwen in dat het A-kwartier eindelijk de metamorfose ondergaat die het toekomst. Samen maken we er een prachtige historische wijk van, een nieuwe parel aan de diepenring!

Ik dank u wel.

met vriendelijke groet,

Esther Klaver
06-46 13 36 35

Collegedebrief - Uitgangspunten ruimtelijk kader voor water

Onderwerp uitgangspunten ruimtelijk kader voor water

Steller A. Helbig

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 0652302408   Bijlage(n) 1   Ons kenmerk 5321953
Datum 28-10-2015   Uw brief van -   Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Groningen ontleent een deel van haar karakter en kwaliteit aan het water in de stad. De stad is ontstaan op de uitloper van de Hondsrug met het water van de Aa en Hunze – overgaand in het Reitdiep als belangrijke vaarroutes. In de loop van eeuwen is daar een reeks ‘diepen’ aan toegevoegd. Desondanks zijn we niet altijd zuinig geweest op deze kwaliteit. De continuïteit van het waternetwerk in de stad is plaatselijk doorbroken en ook het benutten van de ruimtelijke kwaliteit die water kan bieden kan beter.

Directe aanleidingen voor het fundamentele nadenken over de rol van water in de stad liggen onder meer in de woonvisie, de regelgeving rondom wonen op water en de rol van de diepenring in recent stedelijk beleid. In de woonvisie is afgesproken dat we een nieuwe systematiek opzetten voor uitgifte van ligplaatsen en dat we meer aandacht willen besteden aan beeldkwaliteit. De Raad van State heeft recent uitspraak gedaan dat drijvende objecten die langer dan drie maanden met een woon- of andere gebruiksfunctie ergens afgemeerd liggen onder de Woningwet vallen en daarmee onder het Bouwbesluit en de Omgevingswet. Dat heeft forse consequenties en vraagt om een nieuw kader. En tenslotte komt zowel in de binnenstadsvisie, de fietsvisie het belang van de kwaliteit van de ruimte langs de diepenring naar voren. Ook de initiatieven van een groep betrokken stadjes – gericht op het beter benutten van de potenties van water in de stad, vragen om actie. We grijpen deze aanleidingen aan om werk te gaan maken van de kansen van water in de stad.

Om de raad zo vroeg mogelijk bij het proces te betrekken hebben we de belangrijkste uitgangspunten voor het ruimtelijk kader in bijgevoegde notitie weergegeven. De notitie gaat in op een aantal inhoudelijke thema's en dilemma's en geeft weer hoe we aankijken tegen het proces.

Collegedebrief - Uitgangspunten ruimtelijk kader voor water

p. 2 uitgangspunten ruimtelijk kader voor water

We vragen uw raad om uw wensen en bedenkingen bij deze uitgangspunten mee te geven zodat wij deze bij het vervolgproces van de totstandkoming kunnen betrekken. Specifiek vragen wij u om in ieder geval te gaan op de volgende onderwerpen:

- Zijn de er behalve de genoemde thema's nog andere zaken waar we bij de ontwikkeling van het ruimtelijk kader voor het gebruik van water op in moeten gaan?
- Hoe kijkt u tegen de genoemde dilemma's aan?
- Heeft u nog wensen met betrekking tot het te doorlopen proces om te komen tot het ruimtelijk kader?

We willen de resultaten van de discussie in uw raad gebruiken als input voor de te actualiseren woonvisie. De komende maanden zullen we ook het gesprek met de stad over de genoemde thema's aangaan. We verwachten dat we u het ruimtelijk kader voor de zomer van 2016 aan kunnen bieden.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Peter Teesink

Collegedebat - Uitgangspunten ruimtelijk kader voor water

BIJLAGE

Watervisie Groningen Uitgangspunten ruimtelijk kader voor water

Aanleiding

Groningen ontleent een deel van haar karakter en kwaliteit aan het water in de stad. De stad is ontstaan op de uitloper van de Hondsrug met het water van de Aa en Hunze - overgaand in het Reitdiep als belangrijke vaarroutes. In de loop van eeuwen is daar een reeks 'diepen' aan toegevoegd. Desondanks zijn we niet altijd zuinig geweest op deze kwaliteit. De continuïteit van het waternetwerk in de stad is plaatselijk doorbroken en ook het benutten van de ruimtelijke kwaliteit die water kan bieden kan beter.

Directe aanleidingen voor het fundamentele nadenken over de rol van water in de stad liggen onder meer in de woonvisie, de regelgeving rondom wonen op water en de rol van de diepenring in recent stedelijk beleid. In de woonvisie is afgesproken dat we een nieuwe systematiek opzetten voor uitgifte van ligplaatsen en dat we meer aandacht willen besteden aan beeldkwaliteit. De Raad van State heeft recent uitspraak gedaan dat drijvende objecten die langer dan drie maanden met een woon- of andere gebruiksfunctie ergens afgemeerd liggen onder de Woningwet vallen en daarmee onder het Bouwbesluit en de Omgevingswet. Dat heeft forse consequenties en vraagt om een nieuw kader. En tenslotte komt zowel in de binnenstadsvisie, de fietsvisie het belang van de kwaliteit van de ruimte langs de diepenring naar voren. Ook de initiatieven van een groep betrokken stadsgenooten - gericht op het beter benutten van de potenties van water in de stad, vragen om actie. Dit kwam onder andere ook tot uitdrukking tijdens de G1000, waar in de top 10 op 5 'de Diepenring als ontmoetingsplek' is gekozen. We grijpen deze aanleidingen aan om werk te gaan maken van de kansen van water in de stad en stellen een watervisie op. De watervisie wordt opgesteld parallel aan de nieuwe structuurvisie Next City. Beiden doorlopen ongeveer dezelfde planning en de inhoud wordt zorgvuldig afgestemd.

1

Collegebrief - Uitgangspunten ruimtelijk kader voor water

In deze notitie informeren we u over onze uitgangspunten:

- We lichten de aard, opzet en inhoud van de watervisie toe
- We benoemen thema's en dilemma's die we in de watervisie willen behandelen
- We lichten het proces op hoofdlijnen toe, met in het bijzonder aandacht voor betrokkenheid van uw raad.

We vragen u uw reactie op deze uitgangspunten en vragen u op welke wijze de raad betrokken zou willen worden.

2. Watervisie: aard en opzet

De watervisie schetst de Groningse ambitie voor gebruik en beleving van water in de stad. De visie biedt een afwegingskader voor ruimtelijke ontwikkelingen op/rond het water en werkt deze praktisch uit in voorstellen voor gewijzigde regelgeving en financiering. De watervisie brengt ook in beeld welke inrichtingsmaatregelen denkbaar zijn, gericht op een ideaal toekomstbeeld 2030.

De watervisie wordt een beknopt, wervend en beeldend product. Met heldere kaarten brengen we in beeld wat de ambitie inhoudt en waar welke functie het primaat kan krijgen. We brengen nieuwe locaties voor wonen op het water in beeld en geven aan waar er op ander vlak (recreatie, openbare ruimte, varen) kansen liggen. Ambitie en kaart biedt een helder afwegingskader bij ruimtelijke ontwikkelingen.

De watervisie werkt wijzigingen in regelgeving en financiering van wonen en andere functies op/aan het water uit in concrete voorstellen en biedt daarmee een praktisch handvat voor het financieren en reguleren van het 'gebruik' van water in ruimtelijke zin.

De voorgestelde inrichtingsmaatregelen in de visie dragen bij aan een ideaal toekomstbeeld 2030, maar kunnen niet allen op korte termijn worden uitgevoerd. Het uitvoeringsbudget voor water is beperkt en we zullen keuzes moeten maken. De watervisie heeft in dit opzicht als doel: agenderen, enthousiasmeren, helderheid bieden.

3. Thema's en dilemma's

Water vanuit economisch perspectief

Water in de stad wordt steeds meer een economisch goed, we kunnen hiervan als stad te profiteren. Er zijn verschillende steden die hun 'waterfront' hebben ontwikkeld, zoals bijvoorbeeld Leiden, met een economische impuls tot gevolg. De waarde van water wordt voor een deel ook bepaald door de mate waarin er sprake is van doorgaande vaarstructuren. Als deze worden onderbroken daalt de kwaliteit en daarmee de waarde van water. Water is schaars: er zijn steeds meer functies op en rond het water. Dit geeft soms spanningen omdat niet alle functies met elkaar verenigbaar zijn. De watervisie biedt een afwegingskader en geeft aan welke functie. Hiervoor willen we een afwegingskader ontwikkelen dat ingezet kan worden bij ruimtelijke ontwikkelingen. Uitgangspunt hierbij is dat wanneer er geld wordt verdiend met het gebruik van water er ook voor moet worden betaald. **Dilemma: iedereen evenveel ruimte op het water of de best renderende functie voorrang geven**

Collegedebat - Uitgangspunten ruimtelijk kader voor water

Wonen op het water

Op dit moment wonen er zo'n 1000 mensen op het water in 500 woonboten/schepen. Het grootste gedeelte van deze boten heeft een vaste vergunde ligplaats. Ligplaatsen worden, indien beschikbaar, uitgegeven via een wachtlijst. Om een vergunning op naam te krijgen moet eenmalig leges worden betaald. De ligplaatsvergunningen zijn overdraagbaar bij verkoop van de boot. De waarde van een woonboot wordt bepaald door de boot en de ligplaats. De raad heeft vastgesteld en in 2009 herbevestigd dat er minimaal 434 ligplaatsen moeten zijn in Groningen.

Er worden in de huidige situaties geen kwaliteitseisen gesteld. Met een uitspraak van de Raad van State van april 2014 verandert dat. De Raad van State heeft aangegeven 'dat de woonboot is bedoeld om ter plaatse als woning te functioneren' Dat betekent dat woonboten aangemerkt als bouwwerk en daarmee wordt een omgevingsvergunning noodzakelijk. De gevolgen van deze uitspraak voor vergunningverlening, beeldkwaliteit e.a. zijn onderwerp in de watervisie.

Een oplossingsrichting is het aanbrengen van meer differentiatie rond wonen op het water. Het is voor de huidige groep bewoners van belang dat zij haar verworven rechten behouden. Voor nieuwe bewoners op het water wordt er gezocht naar nieuwe vormen. Tussen het huidige wonen op water in arken en de waterwoningen in Meerstad zit ruimte voor nieuwe ontwikkeling voor wonen op het water. Randvoorwaarde daarbij is een kader voor beeldkwaliteit. Een dergelijke nieuwe vorm biedt kansen ten aanzien van energieneutraal en aardbevingsbestendig wonen.

Collegebrief - Uitgangspunten ruimtelijk kader voor water

Voor varende schepen is het interessant te zoeken naar locaties waar schepen in een haven setting kunnen liggen. Voor beide varianten geldt dat het niet voor de hand ligt dat de gemeente initiatiefnemer is. Er zijn al initiatieven van particulieren om zowel havens als nieuwe woongebieden op het water te ontwikkelen. Daarnaast is er waardering voor varend erfgoed rond de Diepenring. Hierbij kan gedacht worden aan een carousel constructie waarbij schepen gedurende een deel van het jaar in Groningen mogen liggen en een ander deel van het jaar in andere aan de carousel deelnemende steden.

In de watervisie doen we het volgende:

- We gaan op zoek naar nieuwe locaties voor ligplaatsen zodat we elders de kans krijgen om te 'verdunnen'. Daarbij besteden we aandacht aan 'wissellocaties' en aan het vergroten van de differentiatie in het aanbod van ligplaatsen;
- We gaan een nieuwe uitgiftesystematiek opzetten voor ligplaatsen waarbij we de overdraagbaarheid beperken en overgaan op het beprijzen van ligplaatsen. De rechten van huidige bewoners worden daarbij gerespecteerd. Zo maken we de realisatie van nieuwe ligplaatsen ook financieel mogelijk;
- We ontwikkelen beeldkwaliteitseisen voor wonen op het water.

Dilemma: houden we vast aan een minimum aantal ligplaatsen of focussen we op kwaliteit

Water als ruimtelijke kwaliteit

De aanwezigheid van water in de stad is van invloed op de ruimtelijke kwaliteit evenals de manier waarop we de (openbare) ruimte op en rond dat water inrichten. In Groningen staan we op een aantal plekken met de rug naar het water. De nota ruimtelijke kwaliteit heeft concreet locaties benoemd waar water een kansrijke 'parel' voor het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit. We geven in de watervisie aan waar kansen liggen om de openbare ruimte aan of rond water te verbeteren. We geven beeldend aan waar en hoe de beleving van water kan verbeteren en/of waar

Collegebrief - Uitgangspunten ruimtelijk kader voor water

de relatie tussen het water en de stad beter kan. Dilemma: de ruimte op het water functioneel benutten of kiezen voor onbenutte ruimte

Water om op te varen

Groningen is in trek bij vaarrecreanten, de faciliteiten in de stad in de vorm van jachthavens zijn goed maar er is meer uit te halen. Enkel jaren geleden is de nota 'welkom watertoerisme' gemaakt en ook de provincie koerst in haar beleid op het versterken van varen in Groningen. Vaarroutes in de stad kennen nogal wat obstakels en van tijd tot tijd komen er nieuwe bij. In de watervisie willen we vastleggen welke vaarroutes we op langere termijn belangrijk vinden als onderdeel van het netwerk. En maken we helder waar barrières liggen en verbeterkansen. De watervisie kent geen uitvoeringsbudget, maar maakt wel helder wat een wenselijke toekomst kan zijn. We zetten de visie in als afwegingskader bij ruimtelijke ontwikkelingen die invloed hebben op de doorgaande vaarstructuren. En gebruiken de visie als startpunt voor de discussie over toekomstige financiering van verbetering. Dilemma: toegankelijkheid van gebieden vergroten met extra bruggen of focussen op de doorgaande vaarwaterstructuur

Water om in te zwemmen

In de stad hebben we drie locaties die zijn aangemerkt als zwemwaterlocatie, het beheer en de inrichting van deze locaties is gericht op het borgen van de zwemwaterkwaliteit die tijdens het zwemseizoen ook wordt gemonitord. Daarbij wordt er steeds meer wordt gezwommen op andere plekken in de stad, zoals in de Voermanhaven aan het Reitdiep en in het Oude Winschoterdiep bij de Linie. Op deze locaties is het niet mogelijk zwemwaterkwaliteit te garanderen, tegelijkertijd juichen we toe dat er in openbaar water wordt gezwommen en de risico's zijn waarschijnlijk klein. We werken in de watervisie uit hoe we omgaan met zwemmen buiten de officiële zwemwaterlocaties en op welke plekken dit in de stad in potentie mogelijk kan worden gemaakt in relatie met andere functies. Dilemma: zwemmen overal toestaan of ook verbieden

Collegebrief - Uitgangspunten ruimtelijk kader voor water

Collegebrief - Uitgangspunten ruimtelijk kader voor water

Water om aan/op te recreëren

Naast zwemen en varen zijn er ook talloze andere manieren om in, op of aan het water te genieten. De afgelopen jaren zijn er enkele terrassen aan het water verschenen en als pilot ook een terras op het water. Ook duiken van tijd tot tijd nieuwe functies op aan of op het water en groeit het aantal evenementen op en rond het water (Winterwelvaart, concerten, Grachtenfestijn). De watervisie geeft aan waar we ruimte willen bieden voor recreatieve functies, welke kansen we zien voor evenementen en hoe we daarmee water meer op de kaart kunnen zetten. **Dilemma: recreatie en horeca in relatie met wonen toestaan of alleen daar waar er niet wordt gewoond op het water**

3. Proces en besluitvorming

Er zijn de afgelopen jaren al veel gesprekken met alle betrokkenen geweest over water in de stad. Daardoor is er veel informatie beschikbaar en zijn ideeën en wensen goed in beeld gebracht. Ook in gemeentelijk beleid is - weliswaar verspreid - al veel over water gezegd. We bundelen en verbeelden met de watervisie bestaande ideeën en ambities. We maken de ambitie scherper en werken deze concreter uit in regelgeving, financiering en (mogelijke) uitvoeringsmaatregelen. De watervisie komt naast bestaand beleid zoals het Groninger water- en rioleringsplan en de groenstructuurvisie. Hierin zijn waterkwantiteit, waterkwaliteit en water in relatie tot ecologie uitgewerkt. Daarnaast zijn in deze documenten ook de technische aspecten met betrekking tot waterkwantiteit, -kwaliteit en ecologie geregeld. Het bestaande beleid ten aanzien van water en ecologie is randvoorwaardelijk voor deze watervisie en wordt als input meegenomen. De watervisie wordt opgesteld parallel aan de Omgevingsvisie 2030. Beiden doorlopen ongeveer dezelfde planning en de inhoud wordt zorgvuldig afgestemd.

We werken in twee stappen en consulteren graag in beiden de stad en uw raad.

Collegedebrief - Uitgangspunten ruimtelijk kader voor water

Stap 1 (nov 2015 -feb 2016) is gericht op het aanscherpen van de ambitie, op het completeren van ideeën, kansen en opgaven en op het uitwerken van opties in regelgeving, financiering en kwalitatieve toetsing.

In stap 2 (feb 2016-juni 2016) werken we de opgaven uit in een concrete ambitiekaart met voorstellen voor regelgeving, financiering en suggesties voor inrichting. In beide stappen gaan we het gesprek aan met de stad en uw raad.

We benutten daarvoor het inspiratiefestival Lets Gro, we geven een vervolg aan de ateliersessies die we eerder met stakeholders hielden over dit onderwerp en werken met een klankbordgroep van meest direct betrokkenen (intern en extern).

Betrokkenheid raad

We vragen u met deze notitie om aanscherpingen en aanvullingen te geven op de geschetste koers en aard/inhoud van de watervisie.

Vervolgens stellen we voor om begin 2016 uw raad opnieuw te consulteren. Dat kan wat ons betreft in een informele workshop met raadsleden. Wij horen graag van u op welke wijze u betrokken wilt worden. We leggen u graag begin 2016 ideeën, keuzes en oplossingsrichtingen voor. De in deze notitie geschetste thema's en dilemma's vormen de leidraad. Deze werken we uit in kanskaart(en), opties/voorstellen voor regelgeving, financiering en inrichting.

Vervolgens we de oogst van de gesprekken en de uitwerking van de dilemma's uitwerken in een ruimtelijk kader voor het gebruik van water. Het streven is om deze voor de zomer van 2016 ter besluitvorming aan de raad toe te zenden.

Bijlage - WCG reactie op Ruimtelijk kader Watervisie

Groningen, 15 november 2015

betreft: **Uitgangspunten ruimtelijk kader voor water**
behandeling: raadscommissie Ruimte en Wonen 17 november 2015

contact: woonschepencomite.groningen@gmail.com

Geachte leden van de raadscommissie Ruimte en Wonen,

Naar aanleiding van de behandeling in uw commissie van de discussienota (ruimtelijke kader) die moet gaan resulteren in een Watervisie, het volgende.

Inleiding

Nergens in Nederland is het wonen op het water zo goed en eerlijk geregeld als in Groningen. Wonen op het water is sinds decennia een volwaardige woonvorm die nog steeds sterk aan populariteit wint. Dit besef lijkt echter in Groningen als tweede woonbootstad van Nederland nog nauwelijks te zijn doorgedrongen. Dat woonboten net als in Amsterdam een toeristische attractie kunnen zijn wordt vaak niet gezien.

De gebrekkige kwaliteit van een aantal woonboten wordt sinds de jaren '90 genoemd als reden om nieuw beleid te formuleren. Tot nog toe zonder succes. Dat deze woonboten niet vervangen worden komt vooral door het feit dat de lokale regelgeving zodanig is dichtgetimmerd dat vervanging vrijwel onmogelijk is ([lees meer](#)). De wetswijziging die in voorbereiding is gaat dit probleem nog versterken ([lees meer](#)).

Algemeen

De nota heeft hier en daar een sturend karakter, een voorbeeld (p4):

"Dilemma: houden we vast aan een minimum aantal ligplaatsen of focussen we op kwaliteit?"
Dit zijn twee zaken die niets met elkaar te maken hebben. Bovendien hebben we al meer dan 30 jaar de afspraak dat er geen sprake van een uitsterfbeleid mag zijn (integendeel!).

In de kern lijkt de discussienota wat betreft wonen op het water om twee zaken te gaan: de Diepenring en de uitgiftesystematiek voor ligplaatsen.

Diepenring

De Diepenring is één van de minst aantrekkelijke locaties om op het water te wonen: druk verkeer, lawaai van borrel- en andere bootjes, overlast door urinerende kroegtijgers, etc. Door de geparkeerde auto's is het vaak lastig en gevaarlijk om überhaupt aan boord te komen. Het is waarschijnlijk hierdoor dat de Diepenring veel kamerverhuurboten telt, vaak niet de mooiste exemplaren.

Vermindering van het aantal woonboten in de Diepenring hoeft voor het WCG geen probleem te zijn zolang de verdwijnende ligplaatsen overeenkomstig het raadsbesluit uit 2010 elders in de gemeente gecompenseerd worden ([lees meer](#)).

Uitgiftesystematiek ligplaatsen

Het overgrote deel van de huidige waterbewoners heeft een marktconforme prijs betaald voor een woonboot met een overdraagbare ligplaatsvergunning. Elke discussie over de overdraagbaarheid van deze vergunningen zal de eigenaren onmiddellijk keihard raken. Woonboten zullen direct onverkoopbaar worden, geen bank die nog een hypotheek zal willen verstrekken.

Bijlage - WCG reactie op Ruimtelijk kader Watervisie

De afgelopen 10 jaar is een handjevol ligplaatsen door de gemeente uitgegeven via de wachtlijst. Voor deze ligplaatsen is niet betaald terwijl ze wel een zekere waarde vertegenwoordigen. Dit gegeven wordt telkens door de gemeente aangegrepen om aan te tonen dat de huidige uitgiftesystematiek niet deugt.

De huidige uitgiftesystematiek voldoet uitstekend. Enkel voor nieuw uit te geven ligplaatsen zou men de voorwaarden kunnen aanpassen om te voorkomen dat de vergunning een waarde gaat vertegenwoordigen. Dit is aan de orde als de gemeente eindelijk de opgekochte ligplaatsen vrij gaat geven of vervangende ligplaatsen aan gaat leggen. Overigens is de verkoop van een ligplaatsvergunning formeel niet mogelijk.

Watervisie zonder budget ?

Voor het ontwikkelen en uitvoeren van de Watervisie is geen budget aangevraagd. Dat baart ons enige zorgen, want beleid maken en uitvoeren kost geld.

Het zal toch niet zo zijn dat de waterbewoners nieuw beleid zelf moeten gaan betalen ?

Workshop

Mocht het college een workshop voor raadsleden over dit onderwerp voorstellen, dan zou het WCG daar graag bij betrokken worden. Regelgeving en belastingheffing voor wonen op het water zijn complexe zaken en hebben een [lange historie](#). Het WCG heeft sinds 1983 een enorme expertise opgebouwd die in elk stadium van beleidsvorming nodig zal zijn.

Met vriendelijke groet,
namens het Woonschepencollege Groningen,

Dirk van Driel
(voorzitter)

tel. 06 5472 1369

Ingekomen stukken - Nr. 26 Omgevingsvisie 2015, Visie op het Water 2015 - ...

Van: Jan Pieter Janse [<mailto:janpieterjanse982@gmail.com>]

Verzonden: zondag 15 november 2015 9:16

Aan: f.graeper@provinciegroningen.nl; Roeland van der Schaaf; Anton Drost; Anne Helbig; Lynke Koopal; Joris van Haaften; Veen G, vander; Wolbert Meijer; info@mediamaritiem.nl; info@rondvaartbedrijfcool.nl; info@museumschip.nl; Hendrik Hachmer

CC: 'Westerink A.'; Frits.Poelman@dvhn.nl; 'Jan Ybema'; Aaldert de Vrieze; 'Inge Jongman'; johan anneveldt

Onderwerp: E-mailen -

Brief_Vereniging_het_Historisch_Bedrijfsvaartuig_te_Amsterdam_d.d._10_maart_2014.pdf

Geachte Mevr. F. Graeper-van Koolwijk, gedeputeerde Groningen
Geachte heer R. van der Schaaf, wethouder Gemeente Groningen
-Dhr. Anton Drost, Havenwezen Gemeente Groningen.
-Dhr. Anne Helbig, Watercoordinator Gemeente Groningen.
-Mevr. Lynke Koopal, Landschapsarchitect Gemeente Groningen
-Dhr. Joris van Haaften afdeling Monumenten en Cultuurhistorie
Gemeente Groningen.
Raad Gemeente Groningen.
Gedeputeerde Staten van Groningen.
Provinciale Staten van Groningen.

Bijgaand schrijven van de Landelijke Vereniging Historisch
Bedrijfsvaartuig aan GS en Ps , Gemeente Groningen en Raad van de
Gemeente, is nog steeds van actuele waarde. Juist nu de Provincie
Groningen haar nieuwe omgevingsvisie maakt, de Gemeente Groningen
haar beleid tav Water in de Stad actualiseert met een opzet voor een
visie ter voorbereiding van "'Next City'". De Provincie Groningen
haar beleid tav toerisme gaat actualiseren en onlangs akkoord ging
met de uitgangspunten en opzet en mede financiering van het nieuwe
beleidsplan BRTN 2015-2020 van de Landelijke Stichting
Waterrecreatie Nederland.

Wij verzoeken u bijgaand schrijven te willen betrekken bij de
uitwerking van de nieuwe toeristische visie van de Provincie, de
Omgevingsvisie 2015, de Visie op het Water 2015 Gemeente Groningen
en de nadere uitwerking van de afspraken met Waterrecreatie
Nederland ter zake van veiligheid op de beroepsvaarwegen in
Groningen en bevordering recreatieve vaarverbindingen in Groningen.

Hoogachtend,

Initiatiefgroep Oude Winschoterdaip **OPEN**.
Namens deze,

J. Anneveldt
H. Zeilstra
J.P. Janse